YA DALAN

Ya surat ni Hwan Bunyan, PILGRIM'S PROGRESS,
Naalit ta Uhohug na Agta.
Ya nagistori i Juanita Alicuman

SUMMER INSTITUTE OF LINGUISTICS
Translators Publishers
1987

Published
in cooperation with
Bureau of Elementary Education
and
Institute of National Language
of the
Department of Education, Culture and Sports
Manila, Philippines

Additional copies of this publication are available from:

Book Depository
P.O. Box 2270
Manila 2801

Funds for the production of this publication were provided by the Canadian International Development Agency, Ottawa and the Alberta Agency for International Development, Edmonton.

Adaptation of
Pilgrim's Progress
in Central Cagayan Agta

1623-987-0.8C 54.20P-873027B
ISBN 971-18-0068-3

Printed in the Philippines

PAUNANG SALITA

Bahagi ng ating yaman ang pagkakaroon ng iba't ibang wika at kultura sa ating bansa. Iba't ibang wika ang sinasalita ng iba't ibang pangkat na naninirahan sa ating kapuluan. Ikinararangal nating pangalagaan ang mayamang pamanang pangkalinangan ng mga pangkat na ito upang palaganapin ang pagkakaisa at ang pagmamalaki sa pambansang pagkakakilanlan.

Ang aklat na ito na nasusulat sa isa sa mga katutubong wika sa Pilipinas ay naglalayong paunlarin ang kasanayan sa pagbasa at pagkaunawa, dagdagan ang kaalaman, patindihin ang pagmamalaki sa unang wika, at ihanda ang estudyante sa pagtanggap sa pambansang wika. Sa ganitong lapit, mawiwiling magbasa ang isang batang bago pa lamang natututong magbasa, at nagkakaroon siya ng tiwala sa sarili. Dahil dito'y nasisiyahan siyang magpatuloy ng pag-aaral upang maging bahagi ng pagpapaunlad ng bansa.

Ikinararangal ng Kagawaran ng Edukasyon, Kultura at Isports na ipakilala ang aklat na ito bilang pinakahuli sa isang serye ng mga aklat na naglalayong palaganapin ang pagkatutong bumasa at sumulat. Sa pamamagitan ng pagpapalakas sa mga pangkat linggwistiko, pinalalakas din natin ang bansa.

LOURDES R. QUISUMBING
Kalihim

PREFACE

This story is an adaptation and retelling of Bunyan's PILGRIM'S PROGRESS and not meant to be a translation. It was undertaken not only to bring a select piece of literature into the Agta literacy program collection of supplimentary reading materials, but to utilize a sometimes ignored community resource, the STORYTELLER. These people can make an invaluable contribution to literacy in their communities. Their storytelling skills enable them to paraphrase the context in a way that captures the imagination of their audience and thus promote literature use.

Such is this work of Mrs. Juanita Alicuman, a native speaker of Central Cagayan Agta. Her "adaptation", of this piece of English literature, has been exciting to the Agta who have previewed it.

By publishing this paraphrase we demonstrate our appreciation for the men and women specializing in the role of community storyteller, and wholeheartedly recommend that others working in literacy make use of this asset.

Ta kwa en sina, nabayag na ahaw, itta ya nagsurat ta tarinap na. I Hwan Bunyan ya ngagan na nagsuraten. A nabalud i Hwan en te gafu ta nehangat da ta idi ya mangituldu ta Uhohug na Namaratu ta lugar na England. I Hwan ya pastor ten, a burungan na hapa ya tolay na kiden te awan ta mangituldu tekid. A gafu ta kumanen magsurat mina tekid, petta maturad kid. Tentu en magsurat tekid a makasidug a nagtarinap na. A yen ta nesurat na ya tarinap na en, te Namaratu de ya gafu na. A kumanin kan ya surat na:

"Naitak ya tolay ta tarinap ken," kunna, "a nagbarawasi kan ta kuman na ngi-ngis, a itta hapa ya kinalupi na nga madammat. Pagtugutan na kan ya agyan na te kinurug na ya binasa na ta lebru na Dyos. A tentu en magtugut ta dalan, sage basan na hapa ya lebru na kapye na magtangit, a "Ahu, anu mina kwan ku, Afu, te maburungak na," kunna.

A gafu ta kumanen nagtoli ya tolayen ta bali na. A nelemad na mina ya burung na ta anak na kiden, ammi "Anu madamdam ka, Amang," kunda. A gafu ta kumanen, nebar na ya ngamin na burung na tekid. "A on, anak ku, mazigatanak gafu ta madammat hapa ya kinalupik," kunna. "A maburung ak hapa te gafu ta binasak ta lebruken. A ta kuman na maawatan ku, am awetam pagtugutan ya ili tam sin a mekabat kitam sangaw ta dulay nga dumatang," kunna tekid. "Mappya ta apagan ku mantu ya pagalitan tam nga lugar, te masungradan kan sangaw ya ili tam sin."

Nagpaka-lat kid ta bida na dama da. Aweda kurugan ya bida na, te pahig da hud la ta maguyung. "E ka magidda, Amang, te magtakit ka de, e ka masidug talo am magmappya kan sangaw ta lakwat," kunda, te hiklam na.

Ammi awena makasidug, te nagbalbalittag la ta agiddan na en, a makatangtangit. Ta lalakwat, enda inita ya dama da en, "Umanu ka, Amang," kunda. A "Pake magpanganatak na," kunna tekid. A ibar na mina ha ya binida na en tekid ta kahabi, ammi aweda la dángdangagan.

Nekakatawa da hud la te aweda kurugan. A pagsasitangan da la ya dama da en gafu ta kurugan na ya lebru na en. Inattaman na dama da ya pangdugim na anak na kiden tentu addet ta nabayag na araw, a sangaw nakimallak, "Ay Afu, pakomam ya kahulung ku kiden sin te aweda amu ya kurug. A ibar mu teyak hapa, Afu, te awek amu am anu kwan ku mina. Ituldumak, Afu," kun na tolayen.

A gafu ta awena amu ya uray na Namaratu, a nagpatotoli la ta bangkag na en makimalmallak. A nagbasa hapa ammi intu dulay te kuman na dumamdammat la ya kinalupi na en ta bari na, anna madamdam ya nonot na magbasa. "Anu mina ya kwan ku Afu, petta mekerutan kami," kunna, "te magbilag kami mina am amuk ya pagbilagammi," kunna.

A sangaw ta tarinap ni Hwan, a itta hapa kan ya mesimmun na tolayen ta tangngan na dalan, a i Mister Mangituldu ya ngagan na kan. "Anu magtangit ka, Kofun," kun ni Mangituldu ta tolayen. "A onay, Ser, te binasak ta isin, lebru in, ta masi kami sangaw am magyan kami sin. A yen ta maburungak na. Itta kan ya mangpa-gang sangaw ta ili mi sin," kunna. A ya netabbag ni Mangituldu, "Anum mahigal masi, Kofun? Te gagangay ta masi sangaw ngamin tolay," kunna. "Amuk, Ama, ammi magtalawak masi te gafu ta itta in ta addag kin, talo am gergeran nak ta unnan na tanam addet ta Impiyerno, te sempre pake madammat ya kinalupikin a awek amu azin. Awek mina magtalaw am awa yen," kun na tolayen.

A ya tabbag na hapa ni Mangituldu, "Am kumanen maburung ka, awem magyan sina," kunna. A gafu ta kumanen neatad ni Mangituldu tentu ya mapa na, a binasa na tolayen ya uhohug ta mapa en,

'Lillikammuy mina ya panglavvu na
Namaratu nga dumatang sangaw,'
kunna.(Matyo 3:7)

A tentu en nagbasa ta isina, a pinohutan na, "Had mina ya paglillikan ku?"

A netuldu ni Mangituldu ya lugar ta lammadan na bilagewan. "Awem hud maita ya alaasang na ruwanganewan? A itta ya ngagan na a "Ruwangan nga Ilat," kunna. "Awan, awek maita, Ama," kun na tolayen. "A awem hud maita ya hilag na ewan?" kunna ha. "Ay on, itta ya kuman na hilag aassang, maitak na," kun na tolayen. "Intu, Kofun, awem magkillu te matunungewan la ya angem. E ka la magtoktok sangaw ta ruwanganewan a itta ya mangibar sangaw teko am anum mina," kunna.

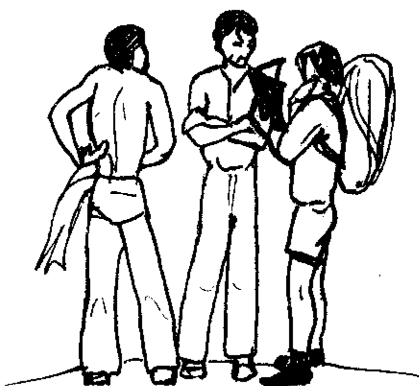
Nagtoli bit ya tolayen ta bali na te enna tolin mina ya anak na anna atawa na. Ammi aweda ikayat hapa ya dumagdag tentu. "Awem magtugut, Amang," kunda magtangit. Ammi nagtugut hala, a nebar na ta, "Mappya, anak ku, ta apagan ku sangaw ya Magnayun Angat nga binasak ta Lebru en," kunna tekid. A gafu ta kumanen awena magliplipay te tinugutan na kid la bit ikid na ili na en, inange na ya dalan ṇepeta ni Mangituldu tentu.

A gafu ta pahig na karoba na kiden ta maguyung ya tolayen, a enda gihawan. A nengagan da hapa ta Mangurug, te kurugan na ya binasa na ta lebru na Dyos. A nagkakatawa ya kadwan, a inayagan da hapa i Mangurug petta magtoli, a tatalawan da mina hapa, ammi awena kid dangdangagan. A gafu ta kumanen itta para ya duwa kiden dumagdag. E kid kan mangipersa tentu ta pagtoli na. I Mister Bozi ya ngagan na takday a i Mister Malalab ya ngagan na kahulun na en.

Inakkawan da hapa i Mangurug. A ta pangdatang da tentu, a "Anummuyak dagdagan," kun ni Mangurug tekid. "A onay, te petta magtoli ka mina, te dulay am kurugam ya lebrumina," kun na takdạy. "Atsi O, dulay hud am lillikan tam ya araw na datang na pagporay na Namaratu anna kaperdi na ili tamewan? Te masungradan kan sangaw, a am magyan kitam sin a sempre ta mekabat kitam," kunna. Ammi, "Oh, anummi tugutan ya ispot na ili mi ewan, te itta ngamin na kofummi kiden, a aweda hapa kurugan ta itta sangaw ya dulay," kụnda tentu.

"Maski aweda mangurug, pagtugutammuy kid mina, te itta ya takday na ili apagan tam. A hulunammuyak petta mesipat kam hapa ta ngamin na pagkappyanan ku, te itta ngamin sin ta Lebru na Namaratu," kun na tekid. A gafu ta nagimmang kid nagbabida a "Anu mantu ya bidan na lebrumina," kun ni Malalab. "A ya bidan na, tugutan tam ya ili ewan a nagapag kitam ta ispot kan na lugar nekari na Namaratu. Ispot kan na lutak, a mappya kan hapa ya kalutak na addet ta addet," kun ni Mangurug. A binasa na tekid,

'Ammi ta kakurugan a intu karkaragatan da ya mapmappya na pagyanan ammi ta nagtugutan da en, te itta ta agyan na Namaratu ya ikayat da. A yen ya gafu na ta ikatalak na kid hapa, a awena mamat mangibar ta ikid ya tolay na kiden, a yen ta itta ya neparan na ta kuman na ili da.' (Hebreyu 11:21) A binasa na hapa,

'Gafu ta anak na kitam na Namaratu a itta ya neparan na ta langitewan ta kwa tam, a mappya te awena sangaw maperdi anna awena sangaw mawakay. A gafu ta pangurug tam hapa tentu a taronan na kitam ta kalalaki na, pettam kumanen a madatang tam sangaw ya kustu na pangikerutan na tekitam, te dana neparan na petta mepaita tekitam ta kamaozyanan na araw,' kunna. (I Pedru 1:4)

"Itammuy yen, gafu ta anak na Namaratu ya mangurug kiden a itta ya neparan na ta langitewan ta kwa da, a mappya te awena sangaw maperdi anna awena sangaw mawakay," kun ni Mangurug tekid. "A ya mayaten na umange ten a ispot hapa. Yeh, basam, Iko hapa la," kun ni Mangurug te Bozi. "Oh awek," kunna, "te manoli yak na ta Naperdisyonewan, anun ku pagtugutan ya Ili na Naperdisyon bakawa ispot," kunna ha.

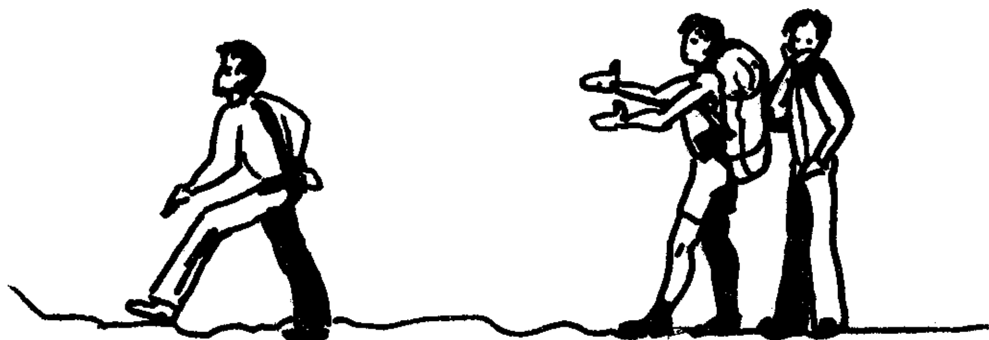

"A Iko, Malalab," kun ni Mangurug, "magtoli ka hapa?" "Awan, awek magtoli, te awek kayat mekabat ta ili tamewan," kunna. "Enta mantu," kun ni Mangurug. Ammi, "Awem bit, Malalab," kun ni Bozi, "te itta ya ibar ku. Pahig ni Mangurug ta addu ya amu na ammi tekita, a ibar ku teko, Malalab, ta nagyan hala sin ya ngamin dadagkal tam kiden a awan kad ta datang na dulay ta ili tamewan. Awem mina kurugan ya maguyungina," kunna. "Oh awem igaged hapa," kun ni Malalab te Bozi, "te mappya na tolay, a mappya hapa te naapagan na ya lebru na Namaratu. Anum sangaw am angarigan ta kurug ya damag na en?" kunna. Ammi, "Asakay!" kun ni Bozi, "Makigitta kan tentu ina maguyung."

Gafu ta kunna ten ya nebar ni Bozi te Malalab, a tumabbag hapa i Mangurug, "Awem mina ibar ta magtoli ka, Bozi, te hulunan na kami petta maitam sangaw am inya sangaw ya kakurugan tekitam," kunna, "Yeh, dangagam,

> 'A ta sangawin a ampade madaydayawan ya Namaratu nga mangatad ta kappyanan tam, te intu hala ya nangtolay te Afu Hesus nga kadakalan na mangpastor ta tolay na kiden. A tinolay na hapa napegafu ta daga na en nga nangkustu ta bagu en pakitulag na Namaratu tekitam. Ampade Namaratu hapa ya mangpasikan tekamuy petta makkwa muy ya makaay-ayu tentu napegafu te Hesus Kristu. Ampade intu hapa ya madaydayawan addet ta addet. Amen.' (Hebreyu 13:20,21)

Ammi awena nekayat. A nagtugut na hala.

A gafu ta duduwa kid na nig Mangurug, a pinohutan ni Malalab ta, "Amum de ya dalan ta?" kunna. "Awan, awek amu, ammi itta ya nangibar teyak, i Mangituldu, a nepeta na teyak ya agyan na sasahokanen ikid na halahilag nagyan ta utun na en. A sangaw am nakadatang kita itta kan ya tolay mangibar ta dalan ta," kunna. "A on, mappya am kunna ten, a entanan mantu, Abe," kun ni Malalab.

A sangaw ta idedap ni Hwan, a itta kan ig Mangurug magtugtugut kid ta lungulung. A magabida kid hapa a, "Pake matalakak na gafu ta dumagdag ka teyak. A maski amun ni Bozi ta gustu ya damag kin, awena ikayat kurugan." kun ni Mangurug te Malalab. A magbida kid a, "Abe, mappya de ya eyan ta en, anu ya kwan na tolay kiden ta iten?" kun ni Malalab.

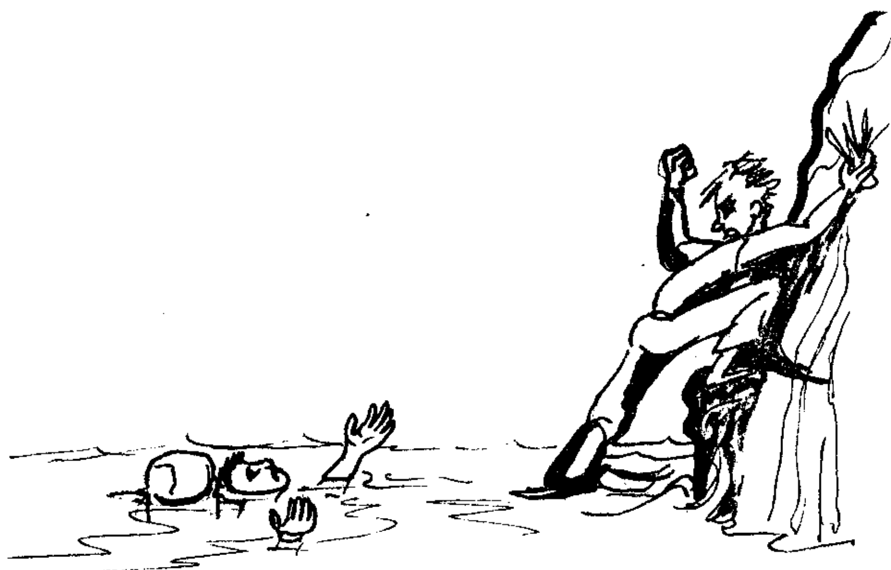

A sangaw gafu ta magabida kid ta masingat, aweda dagdagan ya halahilagen, a netawag kid na. Aweda para amu ta netawag kid na, te aweda manonot am had ya hilagen.

"Kurug de ya lebrumina, Abe,.." pakakin ni Malalab. "On, awena nagladdud na nagsuratina te kakurugan yan hapa," kun ni Mangurug tentu. "Te ibar na ta itta ya pagariyan nga awan ta addet na, a pake ispot na lugar. A magnayun matolay ya tolay kidin makadatang ten," kunna. "A anu para?" kun ni Malalab. "A masasa-nay kid kan sangaw ta sangngat na balituk. A itta kan ya ga-gamit da nga furaw anna makilkilat nga iatad da sangaw tekid," kunna.

A tekiden magbida ta kumanen, ka-ma kid la nekulzat ta dalan da en. A gafu ta magabida kid a aweda naita ya dalan da a nekulzat kid ta fuyak na alawa na alug, anna magge lumammad na i Mangurug gafu ta kalupi na en, te pake madammat. A ya ngagan na alugen, Fuyak.

"Itam," kun ni Malalab, "awa mazigatanak na gafu teko. 'Itta ya talak mu,' ta kinam am hulunan ta ka. Ammi am kumanin la ya angen ta a awan de ta addet na am awa mazigatan kita la," kun ni Malalab tentu. A magliplipay hapa i Mangurug, "Had ya, had hud agyan na dalan ta en? Anu aweta nadagdagan ya dalanen petta aweta mina magamamangaw sin," kunna.

Ammi te Malalab a magporay na. "Awek na!" kunna, "te awek mekabat teko." A alistu nagtoli ta gafan na en. "Magyan ka la sina," kun ni Malalab naglipay nagtugut. A newagak nan i Mangurug ta fuyaken magge malimat.

A umange mina i Mangurug ta dammang ammi awenan makakabay te madammat garay ya kalupi na en. Kumla te itta ya tolay naita na ta dammangen, a "O, O ikallak mak O," kunna ta masikan. "Yeh, gafutam ya kayu in," kun na tolayen, te negawat na hapa te Mangurug. A ya nangigawaten, a i Mister Mangufun ya ngagan na. A nagsasitangan na bit ta, "Awem hud maita ya angem? Te anum hud inange ye-yan alugin, awem hud maita ya taletayen na batu ta tangngan na en?" kunna. A "Masingat garay ya bida mi, a awe mi nanonot ya ange mi en," kun ni Mangurug. "Anu hud mantu ta tatakday ka, had ya kinamen nga kahulum? A anu hud ya ngagan na, Aleng?" kun ni Mangufun. "I Malalab ya ngagan na kahulun ku, ammi newagak nak na."

Nebar ni Mangufun hapa ya gafu na fuyaken te Mangurug. "Itta ya ngagan na fuyakina, Aleng, a Fuyak na Pagduwaduwa na Nonot. A awena malogon magmappya na lutakin yan te gagangay ta dulay na lutak ta bikat na dulay na ili, Ili na Perdisyon. Te ya danumen naggafu ta ili a yen ya gafu na ta itta ya dulay na fuyak ta isin hapa. A masapul ta yen ya dakitan na ngamin magtugut ta ili na Perdisyon," kunna.

"Am pake pinili muy ya ange muy anna awe na umalit na mata muy ta hilagewan a awe muy nekulzat sin, te itta ya batu kiden netun na Ari tamewan, petta awena mina mekulzat na tolay na kiden mangange. Gagangay ta pake malimat ya nonot na tolay am maduwaduwa ya nonot na. Te am intu la nonotan na ya liwat na anna pahig na am metawag na ta Dyos a malimat. A mekulzat hapa ya kadwan gafu ta magparayag kid. A am itta ya pagzigatan na kadwan a maduwaduwa hapa ya nonot da ange. Pake mazigat na am magalum ya Wer na Madamdam, te magge awena maita na batu kiden na taletayen, yen ta nekulzat ya kadwan ta isin, ammi mappya te mamaga ya lutak ta sasarokanewan," kunna.

A gafu ta kumanen, ta idedap ni Hwan, a itta kan i Malalab, bagu dumatang ta Ili na Perdisyon. Addu hapa ya ange nangdafung tentu, ikayat da hapa ta amu da ya nepaghulun na te Mangurug. A tekiden nagdangag ta bida na a itta ya nangibar tentu ta, "Awem mina nagtoli," kunna. Ammi ya kinan na kadwan, a "Mappya te nagtoli ka," kunda. Itta hapa ya magbida ta, "Agu ta maturad ka," kunda para tentu. Ammi awena nagasitang ni Malalab te mamat na.

A sangaw pake pinadpadakat nan i Mangurug.

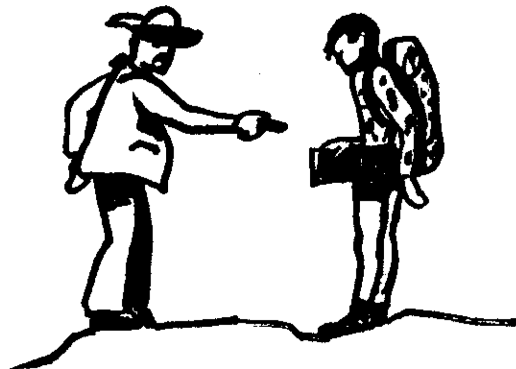

A sangaw ha ta idedap ni Hwan, a itta kan na i Mangurug magtugtugut ta dalan, a nesimmu na ya tolay nagbarawasi ta ispot. Magbida kid bit, a pahig ni Mangurug ta intu de ya kues, o abagado, te kuman na addu ya amu na. I Doktor Masirib ya ngagan na kan, a nagyan kan ta Ili na Nagadal, barrio Magimmamappya.

A gafu ta naita ni Masirib ya bannag ni Mangurug a "Anum agtun ya kumanina? Had hud eyam?" kunna. "Eyak mina ta sasahokanewan, te itta kan sangaw ya mangufun teyak petta maazi ya inagtu kin," kun ni Mangurug tentu. "Ammi itta de ya atawam ikid na anak mu?" kunna ha ni Masirib. "A onay itta ay, ammi awek kid bit tagopan te pake maburungak na magapag ta takwan na lugar mi petta awemi magyan ta Ili na Perdisyon," kunna.

A gafu ta kumanen a tinabarangan ni Doktor Masirib ta mappya: "Kakallak ka, Aleng. Kappyanam ya ibar kin teko te naitak ya addu tolay nagtalib ta isin ta kuman na iko, a kumanin hapa ya tabarang ku tekid, 'Awem sangaw matalak am awem iwarad ya kinalupimina, te yen ya gafu na ngamin burungam, te awena uray na Namaratu ta nonotam ya kumanina.' A ya netabbag ni Mangurug, "Awek amu, Doktor, am uray na Dyos, ammi awek amu am had kunna mina maazi ya itta in ta addag kin. Maski ngamin karobak kiden ta iliken, aweda amu azin. Yen ta itta yak sin, te apagan ku ya mangikerutan teyak," kunna. A "Inya hud ya nangibar teko ta itta ya mangufun sangaw teko ta dalanin yan?" kun ni Masirib. "A i Mangituldu ya nangibar teyak," kun ni Mangurug. "Atsi, dulay na tolay yana, awem ikatalak ya nebar na. Bakkan mina ta dalanin yan ya angem, te dulay. Am awenak kurugan ta ayanin a pake melogot ka sangaw.

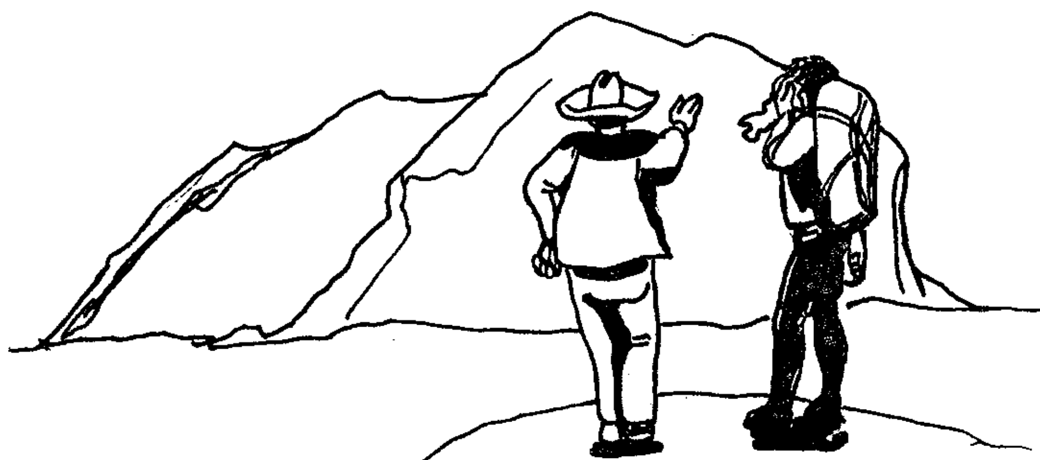
"A itamina awa fuyafuyak ya barawasim ta ayanin. Nekulzat ka de ta Fuyakewan? Anu e ka para la? Anu awem para mapa-gang? Ibar ku teko, Aleng, itta sangaw ya masimmum ta bannag, ikid na takit, ikid na bisin, ikid na lakbat, ikid na layus, ikid na maporay na ayyam, ikid na datay, ikid na kattatalawan ikid na mangiraromen teko. Anum kinurug ya bida ni Mangituldu? Amum hud am anu ya katolay na?" kunna te Mangurug. Ammi awena bit nagasitang ni Mangurug.

Itta para ya nepohut ni Doktor Masirib tentu: "A ya itta en ta adag mu, a nagka-ma la de ta addag men teko en magbasa ta lebrumina?" kunna. "A on," kunna hapa ni Mangurug. "Itamina! Anum basan ya kumanina. Awem mina basan ya lebru na Namaratu am awan ka ta adal. Te am bakkan ka ta padi ono pastor a metawag ka ta bida na. A pake mapopoyung ka sangaw addet ta maguyung ka. Am awan ya mangituldu teko a bababang sangaw ya pagamamangawam," kun ni Doktor Masirib. Ammi itta hapa ya tabbag ni Mangurug tentu, "On ay, ammi awek metawag ta pagbasak ta lebru na Dyos, te pake madakar anna kustu hapa ya nebar na. A amuk hapa ta kurug ya bida na. Ikayat ku apagan ya makkamu mangazi ta madammatin, yen la ya kapoyung kin," kunna.

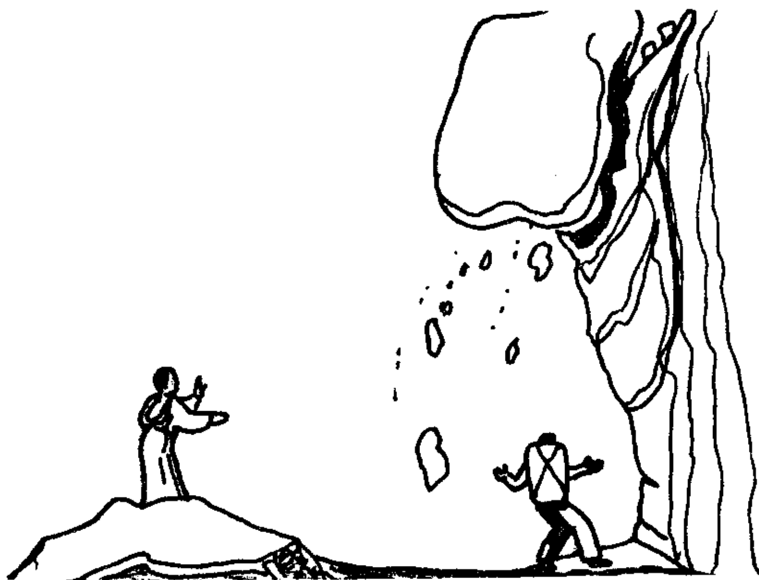

Gafu ta kumanen a, "On, on, ammi ya dalanina nga angem, Aleng, a pake dulay na dalan, a yen ya ibar ku teko ta itta ya takwan na dalan nga mapmappya ammi ta isina, anna itta ya takwan na tolay mangufun teko, petta maazi ya madammatina. A matalak ka sangaw te nebar ku teko ya gadak," kun ni Masirib. A pake matalak mantu i Mangurug ta bida na en, "On, Doktor Masirib, ikayat ku dangagan am had sin ya kinamina gadak," kunna.

"Mappya, Aleng, te dangagamak. Itam ya nagsinabatan na dalan ta unnanewan, kumin ta barrio? A ya ngagan na barrio ewan, a Magimmamappya. A ya Kapitan na en, a i Mister Dumagdag ta Lintig a pake malalaki hapa mangazi ta kinalupi men. Ammi am angarigan ta awan i Kapitanen, a itta ya anak na ta takday na bali, i Mister Awan-bali. A malalaki hapa mangazi ta kuman na inagtu mina," kun ni Doktor Masirib.

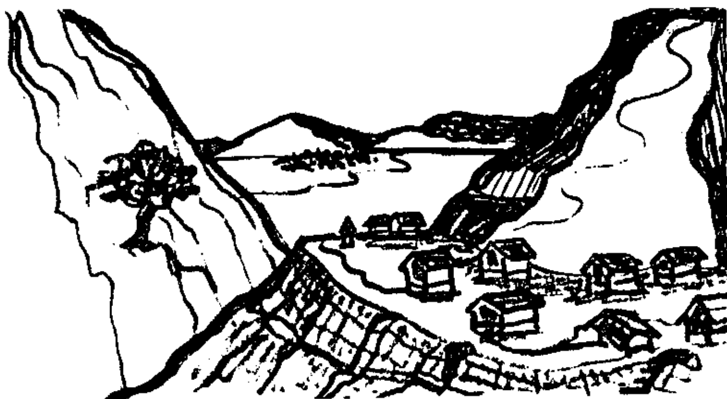
"Yo, itam la ya bagetayewan, Aleng? A hulotam ya kurut na en, a ya apolu en bali ta taakub na a yan ya bali ni Kapitan Dumagdag ta Lintig," kun ni Masirib tentu. "Ay amuk na, eyak na, Doktor, Ser," kun ni Mangurug tentu. "Maski awem sangaw magtoli magyan ta Ili na Naperdisyon, te am uray mu, Aleng, a alapam ya atawam ikid na anak mu kiden ta itewan na Barrio Magimmamappya, a matalak kam magyan tewan, te awan ta dulay tewan. Mappya kan sangaw ya ngamin na karoba muy tewan, te aweda kan manguyoyung, aweda kan magtakaw, aweda kan uminum, aweda kan magladdud, aweda kan makitapil anna awan pulus tekid ya nagagtu ta kuman na inagtumina," kun ni Doktor Masirib.

A tentu en nakadatang ta bagetayen a medyo maburung na i Mangurug te ata-nang ya bagetayen. Naita na hapa ya dapu na batu imaheway ta gagonan na dalan, a tanagay na madabbray. A nagtayuk la bit nagapipilpig i Mangurug a imangat ta dalan. A naglinglingat na hala maski masanaw anna nagudan. A sangaw magkilkilat kapye na magdaldalak. "Ahu," kun na nonot na, "masiyak na, bulkan de ya bagetay inyan," kunna. Te naita na ya asok imuhet ta utun. A ya ngagan kan na bagetayen a Sayanay. Pahig ni Mangurug am madokaligan sangaw. Ikayat na mina ya magbilag ammi awan ta pagbilagan na. "Anun ku garay dangagan i Masirib? Metanamak na de sin," kun ni Mangurug. Kakallak hapa te magtalaw imunnan, anna magtalaw hapa magtoli ta gafan na en. Ka-ma la naita na ya tolay. Ittan mantu i laklakayen Mangituldu imatakkun tentu, "Anu kwam sina," kunna te Mangurug. A awena tangadan ni Mangurug i Mangituldu, te mamat na anna awena amu am anu mina ya tabbag na tentu gafu ta takwan na dalan ya inange na.

A ya nebar na laklakayen tentu: "Iko de ya naitak nga magtangit ta bikat na alad ta Ili na Perdisyon? A anu mantu ya ketawag mu sin?" kun na ha ni Mangituldu. "On, Ama, iyak ya naitamen ten," kunna. "Aleng, a agu ta nebarku paen teko ya dalan, a anum haman tumakwan," kun ni Mangituldu. Ammi ya tabbag ni Mangurug, "On, nepetam teyak ammi itta garay ya tolay nehulun teyak, a nebar na ta itta kan ya gadak na dalan, a yen ya itta yak sin magge masi ta laddud na," kunna. "A inya ya ngagan na tolayen?" kun ni Mangituldu. "I Doktor Masirib kan ya ngagan na, iispot ya barawasi na, agu ta intu yen ya malalaki en," kun ni Mangurug.

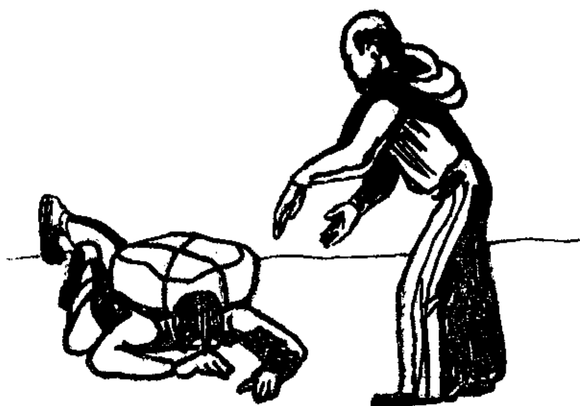
A "anu hud ya nebar na teko?" kun ni Mangituldu? A 'Had eyam Aleng,' kunna teyak, a nebar kun hapa. A pinohutan nak hapa am itta atawak ikid na anak ku kiden. A 'Itta ay,' kunku, 'ammi awek kid la bit tagopan te magapagak ta takwan na lugar mi adayu ta Ili na Perdisyon,' kunku paen." "A anu para ya nebar na teko?" kun ni Mangituldu. "A nebar na ya gadak ikid na tolayen makkamu kan mangazi ta kalupikin, yaga nebar na hapa ya mappya na barrio kan, kustu kan ya kadayu na ta Ili na Perdisyon, petta awe mi kan mekabbat tentu. A awek kan mina angen ya dalanen netuldum teyak, te dulay kan. A mazigatanak kan sangaw am angen ku yen, yen ya nebar na teyak. Ammi itammak na!---pake kakallakak na gafu ta kinurug ku ya bida na teyak awa laddud ya kinurug kin, pakomammak, Ama," kun ni Mangurug te laklakay Mangituldu.

"Dangagam, Aleng, te ibasak teko ya uhohug na Namaratu," kunna, kapye na nebasa,

'A masapul mantu ta pake dangagammuy ya uhohug na Namaratu tekamuy ta sangawin, te am pina-gang na ya dadagkal tam kiden gafu ta aweda dinangag ya nangtabarangen tekid nga taga lutakin, a talaga ta pake pa-gangan na kitam para am angarigan ta awetam dangagan ya mangtabarang tekitam nga naggafu ta langitewan,' kunna. (Hebreyu 12:25)

"A ya takday uhohug na Namaratu, Aleng,

'A ya matunung napegafu ta pangurug na teyak a yen sangaw ya matolay, ammi am magsunsun ta kawan na turad na a anun ku sangaw pakolangan,' kunna hapa na Namaratu." (Hebreyu 10:38)

A tentu en nakadangag ta binasa ni Mangituldu a pake nagtalaw a nagtakab na ta atubang na Namaratu, "Ay Afu," kunna pakimallak na, "Pakomamak ay, te nakaliwatak teko, dakal ya liwat ku teko," kunna. Ammi inibbalan ni Mangituldu ya lima na en, a "Awem la magdamdam, Aleng, te itta hapa ya takday uhohug na ta isin. A nagtuttud hala i Mangurug magdangag ta ibasa ni Mangituldu tentu:

> 'Am ibosag tam hala ya liwat tam kiden ta Namaratu, a pakoman na kitam hala, yaga baggawan na ya ngamin kadulay tam, te mekatalak anna matunnung ya Namaratu magpakoma. Nebar na Namaratu ta sa nakaliwat kitam tentu, a am ilemad tam ta awan ta liwat tam, ikwenta tam mantu ya Namaratu ta magtulad, te awetam haman kinurug ya uhohug na en tekitam.' (I Hwan 1:9,10)

A ya inuhohug na hapa ni Afu Hesus tentu en bagu imuhet ta tanam na en, a

> 'Tomas O, ye itam ya kamat ku kiden, maski iparubam mina ya guramay mina tekid, uyadam sin la kamat mina te iparubam ta hakbukin (gafan na pika). Itam mina ta awem parigan ya awan mangurug te mappya ta mangurug ka mina...ammi dakdakal ya idduk na Namaratu ta mangurug kiden teyak te awedak para la naita,' kun ni Hesus tentu.'
> (Hwan 20:27)

"A yen ya nonotam, Aleng, ya pangidduk na Namaratu teko.

Yeh, magtayuk kan, Aleng," kun ni Mangituldu, "te ibar ku ya nangayayyawen teko, te ya kinamen Doktor Masirib a intu hapa ya kanayun makitapil teyak. A gustu ya ngagan na te addu na tolay ya naayayyaw na. Malalaki yen na tolay, ammi bakkan ta sirib na Namaratu ya sirib na. A gafu ta addu ya mappya na tarabaku na a yen kid ya ikatalak na ta mangikerutan tentu. Pahig na ta yen kid ya mangikaru ta liwat na petta makaange sangaw ta atubang na Namaratu. Awena ikatalak ya daga ni Afu Hesus nga nepangikaru na ta liwat tam ta krus," kun ni Mangituldu, "Te, 'Anun ku ta daga ni Hesus', kunna garay. Pahig na ta gafu ta assang la ya liwat na a intu hapa la ya makamu tekid. Ammi awena mabalin ta tolay ya mangikaru ta liwat da kiden, te ya angat tam kan ya lugar na paga na. A kuman na daram i Masirib ta sirib na Namaratu am nepetak tentu.

Killu mantu ya netuldu na teko, Aleng, te netuldu na ya takwan na dalan, te pahig na ta gustu hapa, ammi ya uhohug ni Afu Hesus ta surat,

> 'Iyak la ya dalan, awan sangaw ta makaange ta Namaratu am bakkan la teyak ya angen na,' kunna. (Hwan 14:6)

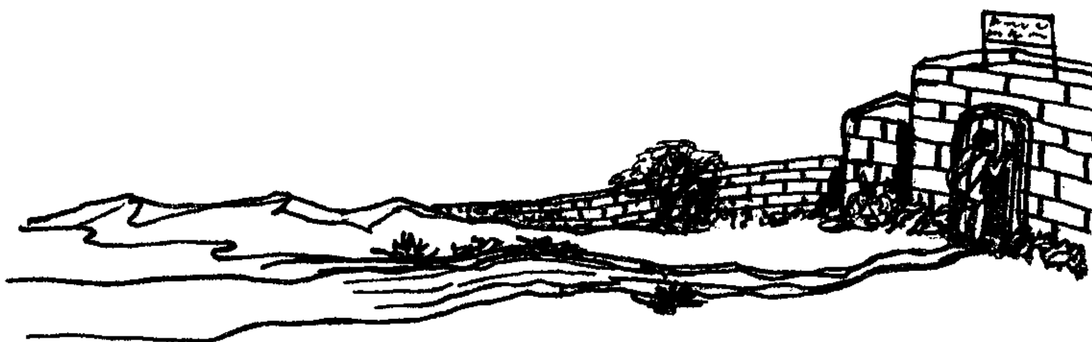

A ya takday tulad na a itta kan ya barrio na amu na, am magyan ka kan tewan a awem kan sangaw mekabat ta dulay. Ammi ta kakurugan itta ya pasim tewan. A ya takday para na nepangayayyaw teko a dulay kan am basam ya Lebru na Namaratu, te awem kan nakaadal abat ta padi ka ono pastor ka. Ammi awem la kurugan yana te ya Kahalwa na Namaratu nga nekari na Dama tamewan a intu ya mangituldu ta ngamin kiden magbasa ta uhohug na. A intu ya dinob ni Afu Hesus petta awan sangaw ta metawag ta uhohug na. A ya Lebru na Uhohug na Namaratu a yen ya kuman na hilag mu ta Dalan. A pake ibbalam mina ya uhohug na Namaratu, petta awem sangaw kurugan ya bida na laddud. Aweyan ni Mister Masirib ya Lebru na Namaratu te pabag ya sirib na Namaratu ta sirib na tolay. A gafu ta kinurug mu ya nebar na teko a matalantan kan dumatang ta Ruwanganewan," kun ni Mangituldu tentu.

A gafu ta uhohug ni Mangituldu a namasaddu ya zigu na mata ni Mangurug, a "Gustu ngamin na kinamina teyak Ama, anu haman ta kinuhug ku ya bida na en. Yen ta awek naapagan ya Dalan na Namaratu. Amuk na sangaw, Ama. Pake basan ku sangaw ya Uhohug na Namaratu petta pake masikan ya hilag ku ta dalan kin," kunna. "On mina, Aleng, te bababang ya doban ni Satanas mangayayyaw ta tolay kiden nga mangurug mina ta Namaratu. A ya uhohug na Namaratu ya kuman na Kampilan hapa, Aleng, te pangabak mu ta mangayayyaw kiden," kunna. A gafu ta kumanen a netuldu ni Mangituldu ya pagtolin ni Mangurug ta gafan na en, petta apagan na mina ya Ruwanganen Ilat nga itta ta Dalan na Namaratu. Ammi dana nakimallak i Mangurug ta Namaratu, te amunan ta am awan ta allak na Namaratu tentu a makafuy ya mata na anna malogon metawag.

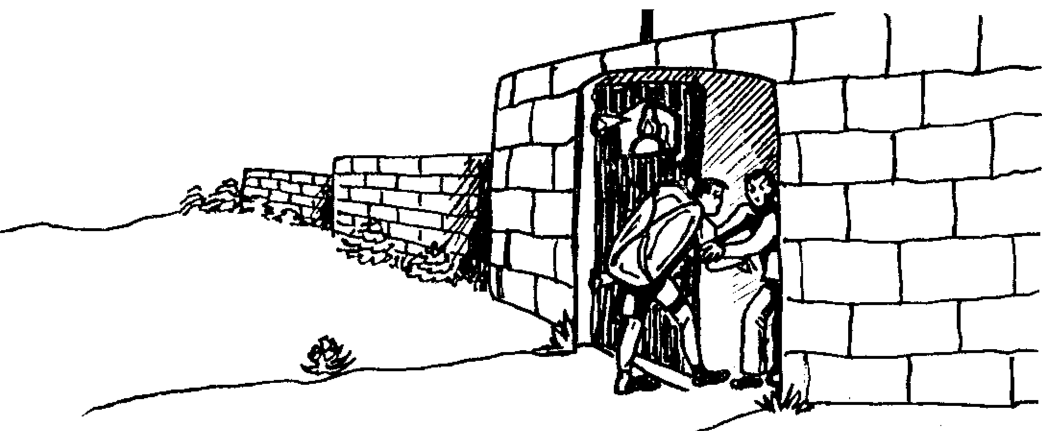
A sangaw ta pagtoli na, am itta ya naita ni Mangurug ta tolay makatugtugut ta kalsada en, awenan ikayat magsibal tekid te mapa-gang na, te apuradun petta am maapagan na mina ya Ruwangan ta Dalan na Namaratu.

A ta datang ni Mangurug ta Ruwanganen Ilat, a naita na ya tabla sesurat nga itta ta utun na sasarokanen. A ya nesurat,

'Am Toktokam a Maukadan Hapa',
kunna. (Matyu 7:7)

A gafu ta suraten a umange i Mangurug magtoktok, a alistu hapa neukadan ya litupen. A itta ya laklakay ta umag, a "Inya ka, Aleng, a anu ya kayat mu ibar ta isin," kunna, te awena pagdulotan ta umag, te pahig na am dulay na tolay i Mangurug. Ammi "Mazigatanak, Afu," kun ni Mangurug, "a itta yak sin te awek ikayat magyan ta Ili na Perdisyon, a eyak sin magapag ta kinan da en Lugar na Zayon, Ili na Namaratu, petta malillikan ku mina ya datang na pamagang na Namaratu ta tolay kiden," kunna.

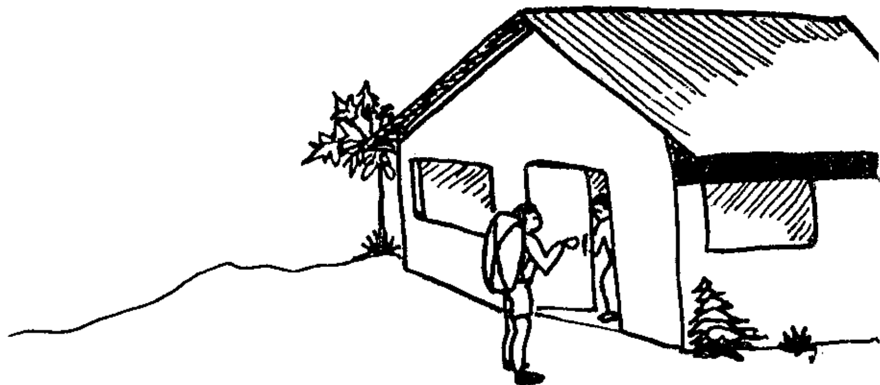

A gafu ta uhohug na en a alistu pinagdulot na laklakayen ta umag. A i Laklakay Mangpadulot kan ya ngagan na. Ammi, "Ser, Anun mak haman gergeran," kun ni Mangurug magliplipay. "A onay," kunna, "te awem hud maita ya bali ni Satanas ta inang-angemina? Am amu na ta itta kan sin a enna ka longan. Addu ya magge makadatang ta isin, ammi longan na kid, maski ta lawan na litupin. Yen ta awem mina magdandannam ta lawan na ruwanganin," kunna tentu. "A on, Ser, awek garay narikna ta itta ya dulay."

A tentu en nakadulot ta bali ni Mangpadulot a "Matalakak na, Amang, te nakadulotak ta isin," kunna. A "Inya ya nangibar teko, Aleng, ta inangem?" kun ni Mangpadulot. "A laklakay Mangituldu, amum de?" kun ni Mangurug. "Amuk ay, te intu ya dinob na Namaratu mangitabarang ta nagtammang kiden ta Ili en Perdisyon. A iko, Aleng, umanu hapa ya inang-angem?" kunna. A kumanen nebar ni Mangurug ya ngamin nakkwa tentu abat ta nepagtugut na ta ili na en.

A "E ka sin, Aleng," kunna, "te ituldUk teko ya angem para. Itam ya dalanina, awa matunung, te matunung ya pinadday na aglavun kiden ta idi ikid ni Afu Hesus. A matunung la anna ilat. Hulotam, Aleng, a itta ka sangaw ta bali ni Laklakay Mangipalawag, a intu sangaw ya mangipeta teko ta addu na pagpaka-latan," kunna. A gafu ta kumanen nagtugut na ha i Mangurug. A ta datang na ta bali ni Mangipalawag, a nagtoktok na ta zingzing na en. A ya tagabu na en ya umange nangukad ta ruwanganen. "Itta de i Laklakay Mangipalawag," kun ni Mangurug ta tagabu na en, "te itta ya ibar ku tentu." A "On, awem bit," kun na tagabu na en. A mabaybayag ta assang itta i Mangipalawagen.

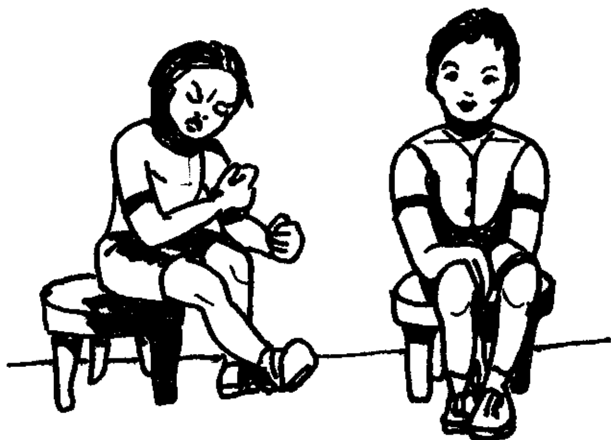
"Itta yak sin, Amang, te laklakay Mangipadulot ya nangidob teyak," kun ni Mangurug. A tentu en nakaita ta barawasi ni Mangurug nga mansan, a "Iko de i Mangurug, te ya nebar ni Abe Mangufun teyak," kunna, "a magdulot ka la sin, Aleng, te itta ya ipaitak teko petta masirib ka sangaw ta sirib na Namaratu," kunna. A netulud na ta takday na silid.

Itta kan ya letratu ta siliden, a letratu na tolay mangibbal ta Lebru na Namaratu. A ta ulu na en itta ya sangngat na nga balituk, a tummangad hapa ta langit, a kuman na tinalekudan nan hapa ya Ili na Perdisyon itta ta lingad na en. "Itam, Aleng, ya tolay ta letratu ina, itam hapa ya kammat na kiden," kun ni laklakay Mangipalawag. "Ay on, kuman na itta ya piglat na," kun ni Mangurug. "On, gafan na lansa, Aleng. A ya tolayina a itta ya pakapangwa na nga manguli ta nonot na tolay, petta mauli kid meanak. A ya ili ta lingad na en ikid na sangngat na nga balituk, a yen kid ya mangipasikkal ta itta sangaw ya iatad na Namaratu na sagolyat ta ngamin kiden magtalekud ta isin na ili. A nonotam mina ya keangariganin yana," kun ni Mangipalawag.

A sangaw a "Dumagdag ka teyak, Aleng, te itta para ya takday ipaitak teko," kunna ha. A dimagdag na addet ta kadakalan na umag na bali. Intu dulay te awena nakarkaredan, addu ya laffu ta ngamin tabla na, bangku na, ikid na ngamin na kurtina na kiden. Inayagan ni Mangipalawag ya tagabu magkared. Tentu en mamegafu magkared, Abe! ta maubar na ya laffu ta utun a magge masindal i Mangurug te masingrup na ya laffu kiden! A "Awem bit, awem bit, te isaned muy bit ya danum ta tabla ina kapye muy kahedan," kun ni Mangipalawag ta takday tagabu mangibbal ta danum. A gafu ta kumanen i sibug na ya danum a malogon na maazi ya laffu en te gafu ta danumen.

"A anu panaw ya kebalinan na keangariganina?" kun ni Mangurug. "A ibar ku," kun ni Mangipalawag, "A te ya dakalen silid ta isin umag na bali, a keangarigan na nonot na tolay. A ya laffu kidina, a keangarigan na liwat na kiden matapang ta umag na bari na. A ya tagabu magkared ta damo, a yen ya keangarigan na mangikatalak ta Lintig ni Moses, te pahig na ta maazi ya liwat na tolay am kwan na ya lintig, ammi awan haman, te mabagnat ya kadulay na. Ammi ya tagabu en ange mangisaned ta danumen, a keangarigan na mangisaned ta mappya en damag ni Hesus. Masiksikan ya Uhohug ni Hesus ammi ta liwat tam kiden, a abakan na ya liwat ta nonot tam, petta kustu ya nepagbaggaw na nonot tam petta pagyanan na Namaratu." "Ay on," kun ni Mangurug.

A sangaw ta idedap ni Hwan, a ittan ha kan i Mangipalawag ikid ni Mangurug ta takday na silid. A isihib dan ya umag na en. A itta hapa kan ya duwa na abbing ta umag, ammi aweda marikna ta itta ya mangisihib tekid. Matalak ya mukat na takday ammi umasugyab ya mukat na wagi na en. A gafu ta kumanen a, "Anu panaw kuman na malussaw ya alaabbingina te umasugyab haman," kun ni Mangurug te Mangipalawag. "A on," kun ni Mangipalawag, "te awena kan maindagan ya inadang na ta dadagkal na kiden. A ikayat na ta alapan na ta ayanin. A i Pakolangan kan ya ngagan na alaabbingina. Ammi ya kaka na en, a i Magaindag ya ngagan na, te ikayat na hala indagan ya araw na pangatad na dadagkal da kiden tentu," kunna.

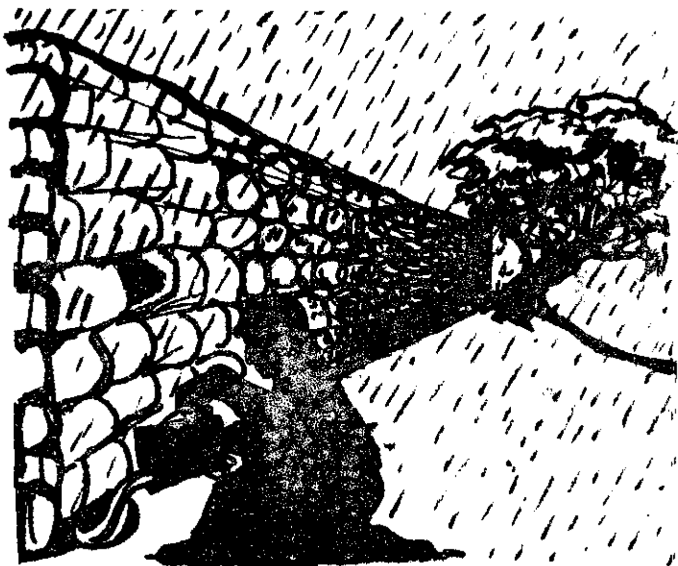
Ammi sangaw itta kan ya tolay umange ta atubang ni Pakolangan, a neburud na hapa ya addu na pirak tentu. A pake matalak na, a nekakatawa nan ya kaka na en, kapye na sa inakut ya pirak na en. Tentu en nakaakut ta pirak na en a limattog na. Ammi intu dulay te nabayag ta assang a nagtoli a malussaw ha. Awan kan na ya pirak na te ginastu nan, a nawakay ya kadwan, a tinakaw da ya kadwan, yaga ngi-ngis na hapa ya barawasi na en.

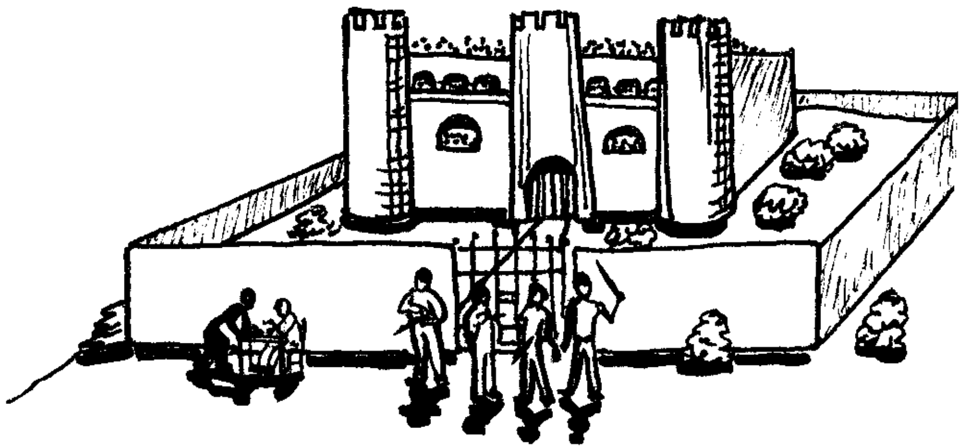
"Ahu!" kun ni Mangurug te Mangipalawag, "Anu panaw ya keangarigan na duwa inen kid?" kunna. "A ibar ku ay," kun ni Mangipalawag, "I Pakolanganina, intu ya keangarigan na kadwan kiden tolay, te intu la nonotan da ya kappyanan na bari da, ikid na kaddu na kwa da, a aweda nonotan am anu sangaw ya kasasaad na kahalwa da. Apagan da mina ya kappyanan da, ammi ikayat da ta mabasug kid ta isin na paglelehut, maski awan ta kwa da sangaw ta lugar na Namaratu. Ammi te Magaindagina, a intu ya keangarigan na tolay kiden matalak magindag ta uray na Namaratu, te amuda ta itta hala sangaw ya magnayun na ba-nang nga nekari na Namaratu tekid. Ikatalak da ya uhohug na ta itta ya talak da sangaw. A gustu hapa ya keangarigan kidina te itta sangaw ya araw na pagtugut na ngamin na ba-nang na tolay ta utun na lutak. Maski am gagafutan da, lumitap la," kunna.

A nagtugut kid kan na ta siliden, te itta ya takday ipeta ni Mangipalawag te Mangurug. E kid ta agyan na tolayen mangpaazap mina ta afuy. Itta ya afuyen ta fun na alad na batu, ammi maski addu hapa ya lata na danum nga neburud na tolay en ta agyan na afuyen, awenan maazap. "Anu panaw awena masassab ya afuyina?" kun ni Mangurug. "A ibar ku ay," kun ni Mangipalawag, "A ya tolayina ya keangarigan ni Satanas. A ya afuyina hapa ya keangarigan na pangurug na tolay kiden nga pinagsikan na Namaratu. Kuga ikayat ni Satanas ta maazap mina ya pangurug na tolay kiden ta uhohug na Namaratu anna masanawan ya pakimallak da, ammi maski ngamin na tarabaku na mangpaazap, a kumla te dumakal la ya pangurug da gafu ta allak na Dyos. Ammi e ka sin, Aleng, te ipetak teko ya gafu na awena masassab," kunna.

Ume kid kan na ta lingad na aladen na batu, a itta ya tolay ta lingad mangiburud ta gas ta addun na batu kidina. A "Itam, Aleng, ya tolayina, intu ya keangarigan ni Afu Hesus. A maski itta ya tarabaku ni Satanas ta lawan, petta masanawan mina ya pakimallak da anna pangurug da, itta hapa ya tarabaku ni Hesus ta lingad ta umag na nonot, petta dumakal la dumakal ya pangurug na tolay na kiden. A nonotam, Aleng, masmasikan ya pakapangwa ni Hesus ikid na allak na ammi te Satanas petta ikitam ya mangabak am magyan kitam te Hesus. Yen ta masdaawan ya tolay kiden am maita da ya tolay mangurug ta Namaratu, maski mazigatan. Te maski mazigatan kid, aweda talekudan ya Namaratu da. Maski am itta mangigaged tekid, itta ya marikna da ta itta i Hesus ta umag da, mangidduk, mangufun tekid petta magdulot sangaw ya plano na Namaratu tekid.

Nagtugut ha ig Mangurug, te netulud ni Mangipalawag ta agyan na ispot na ruwangan. Itta appat na gwardya ta atubang na ruwanganen. A ta bikat na hapa itta ya nagtuttud magsurat ta lamesa na en. Itta kan ya lebru na, a isurat na kan ya ngagan na ngamin tolay makasarok ta sasahokanen. A itta hapa ya addu na tolay nangkalihung ta ruwanganen. Ikayat da mina simarok ammi magtalaw kid kan ta maggwardya kiden. A itta hapa ya ispot na palasiyo ta unnan na ruwanganen, a mapannu hapa ta tolay nagbarawasi ta kanilad. Itan da miña am inya sangaw ya maturad ta tolay kiden mayat magdulot tekid, ta palasiyo en.

A kuman na awan ta maturad la bit, ammi a sangaw itta ya tolay umange ta lamesa ha magsuraten, "Listam ha en, Amang, ngagan kin, te eyak paruban," kunna pa en. A nagtaddung la bit ta landuk, a ginafut nan ya kampilan na, a magbilag na magkattab ta agyan na maggwardya kiden. Magkakattab kid, a addu hapa ya bigad da, a nagarut hapa ya daga da, ammi maski kunna ten, a nakasarok ya tolayen maturad. Tentu en nakasarok a magpapalakpak ya tolay kiden, kapye da magagirawa ta umag na palasiyo nga bali na Namaratu ewan.

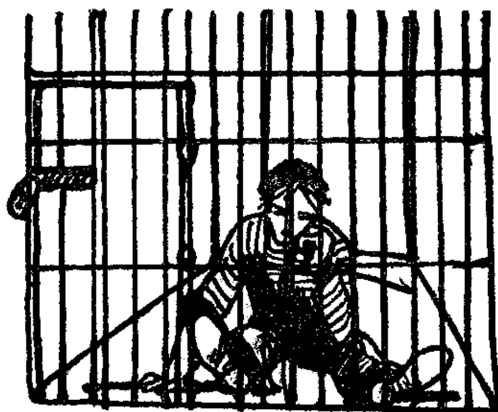
A ta datang na tekid, sa matalak kid magkakansyon, a masikan hapa ya kansyon da:

"Umange kitanan sin, te magdayaw kitam ta Dafu tam,
a awem la nonotan ya barimen te magdayaw ka la,
manguyad kitam hapa a magdayaw kitam ta Dafu tam Hesus.
Hesus Kristu, dayawan tam O!" pakakin kid.

Yen hapa ya kansyon da gafu ta matalak kid ta Namaratu. A sangaw, "E ka sin, e ka sin," kun da ta maturaden, "te iko ya nangabak, itta ya sagolyat mu sin," kun da tentu. A umange hapa nangalap ta kagitta da en kanilad na gagamit. A ya uhohug hapa ni Mangurug te Mangipalawag, "Pake amuk na ya keangariganina, maski awem ibar teyak. A yen ta e yak na, te magdulotak na ta eyan kin," kunna.

"On magdulot ka sangaw, Aleng, ammi itta para ya takday na keangarigan ipetak mina teko kapyem magtugut. A ime kid ta takday na silid a pake nasugiram. A simarok kid na, awan kad ta hilag ta siliden. A sangaw napenam ya mata da ta sugiram na, a naita da ya tolay imatuttud la ta umag na agbaludan nga balayang. A pake madamdam hapa ya mukat na en. "Anu kawagan na ta itta sin ya tolayin? te pake madamdam hapa anna magtangit?" kun ni Mangurug iananisat te Mangipalawag. "Mappya, Aleng ta pohutam tentu am anu ya gafu na," kunna.

Gafu ta kumanen imabikan i Mangurug nakibida ta nefukuken, "Anu ya ngagam O," kunna bit. "A i Mister Sayang ya ngagan kin," kunna te Mangurug, "Te pahig ku ta itta yak ta dalan kumin ta Ili na Namaratu, ammi netawagak na, te awek garay maibbatan ya pagliwatan ku. A dinob na Namaratu ya mangtabarang teyak a awek kid kukurugan. Am maitak ya mangtabarang teyak a gagamang ku ta papasin ku kid na. Kumanin la kumanin addet ta awan magbalin ta kuman na landuk ya bangbang ku. A ta ayanin a awena makababawi na nonot kin maski magtalawak ta Infiyerno. Masalinan na garay ya bangbang ku kiden ta ngahal na Namaratu. Yan ta ibar ku teko, Aleng, ta awemak parigan te awan na ta amuk ta mangikehutan para teyak," kun ni Lakay Sayang.

"Ahu!" kun ni Mangurug te Mangipalawag, "Am kumanen ya itta ta nonot, awetam mina manimbangag am itta ya uhohug na Namaratu tekitam talo am magbalin ta landuk ya bangbang tam anna nonot tam petta awetam makababawi. Awek kaliwatan yan na keangarigan te mahigalak na. Kakallak i Mister Sayangina," kun ni Mangurug. "On, ammi entanan, Aleng," kun ni Mangipalawag, "te itta para ya takday keangarigan manonot ku." A e kid ta takday na silid pagiddan na tolay bagu nahukal. Tentu en imivwat, a nagbarawasi hapa ammi magapipilpig ya bari na. "Anun na magapipilpig O?, te awena haman masanaw na araw inyan?" kun ni Mangurug te Mangipalawag. A "Awem hud amu Aleng ta intu ya laklakay ngagan na Awan-Meparan? E ka sin te dangagam ya bida na, Aleng." A ime kid ta bikat na in, a i Mangipalawag ya nangpohut tentu, "Ibar mu bit tekami, Ute, am anu ya gafu na pagapipilpig min," kunna. "A on, ibar ku ay," kunna, "te itta ya akattatalawan na tarinap ku," kunna.

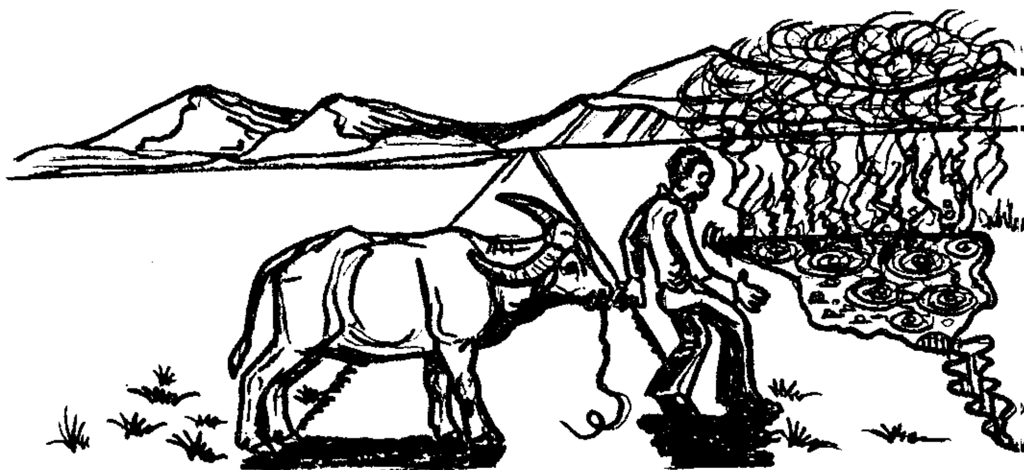
"A naitak kan ta nagngisit ya langitewan, a nagkilkilat, nagdaldalak. A tangadan ku hapa a naitak ya nagtuttud ta bangku na kulam, a itta hapa ya meribu na anghel kidin. Itta hapa ya ngahal mangibar ta masikan: 'Ikamuy nasi, imivwat kam, te e kam sin magdangag ta disisyon na Kwes!' kunna kan. A tentu en magsitang ta isina, a naitak ya tanam kiden ta ngamin paglelehut, a maukadan kid na. Ka-ma la itta ya tolay kiden imuhet ta tanam da pase ya netanam kiden ta bebay. A itta ya matalak ta mukat da a itta hapa ya magtalaw, itta hapa ya maporay ta mukat da, a itta hapa ya madamdam. Ammi gafu ta uhohug na nagtuttuden ta kulam, naitak hapa ya kuman na nesurat ni Hwan ta Nagmatakaren tentu, te

> '... ya nagpasi kiden, ngamin ata-nang pase alinnak, a gitayukan kid ta atubang na imatuttuden ta furaw na agtuttudan, te ya ngamin kiden nagpasi ta bebay pase lutak a sa imuhet kid ta tanam da kiden. A sangaw naukadan ya lebru kiden nga nakesuratan na ngamin kiden tinarabaku na nagpasi kiden ta katolay da en. A naukadan hapa ya takday para na lebru, ya lebru na matolay kiden. A gafu ta lebru kiden a yen ya pakaitan ta tinarabaku na tagtakday tekid, petta amu na Namaratu am anu sangaw ya pama-gang na tekid. A ya ngamin kiden awan ta ngagan ta lebru na matolay kiden a sa mewarad kid ta alugen nga afuy. Ya alugen nga afuy a yen ya mekaduwa na pasi, te yen ya kewaradan na nagpasi kiden nga maggafu ta tanam kiden.'
> (Nagmatakar 20:12-15)

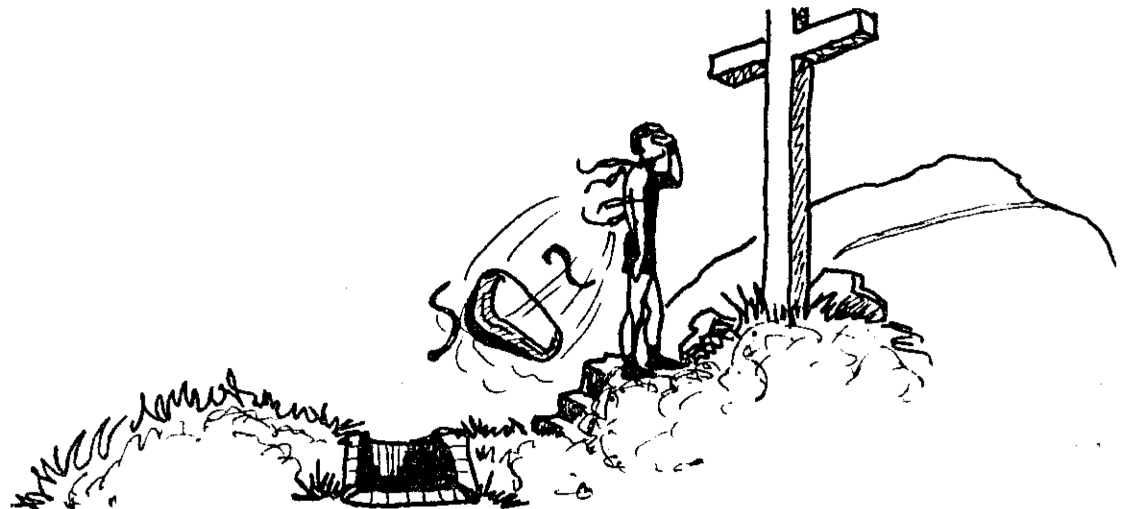
"A sangaw naggullak ya lutak ta agyan na takkik a itta ya kuman na tabur na anwang, naggwag hapa, a magaasok, umaalzub ya afuy na. Agu ta ittan ya araw na Kamaozyanan nga pama-gang na Namaratu ewan. A nahukalak na, yen ta magapipilpigak na, te awena neparan na kahalwak ta Namaratu," kun na nagtarinapen.

Nagtugut hapa ig Mangurug ammi netug na ta mappya ta nonot na ya keangarigan kiden naita na. A "Awem kaliwatan, Aleng, ya ngamin nepaitak teko," kun na laklakayen Mangipalawag tentu. "Mehulun hapa teko, Aleng, ya Kahalwa na Namaratu, a dangagam ya ituldu na anna basam hapa ya uhohug na ta lebrumina," kunna. "On Ama, e yak na mantu, a Namaratu hapa ya makkamu teko," kunna, a nagtugut na te adayu para ya datangan na en.

A sangaw ta idedap ni Hwan Bunyan, naita na ha kan i Mangurugen. A ta dalanen nga hinulot na, itta hapa ya alad na batu. A itta ya surat ta utun na aladin yen: "Ya Alad na Pangikerutan na Namaratu" kun na suraten. Tentu en nangbasa, i Mangurug, ta suraten a mamegafu magbilag te namnamaan na ta abikan na ya mangazi ta dammat na. A gimon ta bagetay awan ta kakayu, a naita na ya dakal na arigi nehuhugtuk, itta hapa ya nepabag ta utun na en, te krus haman.

"Ay, intu de ya Krus ni Afu, kinan da," kun na nonot na. A tentu en maggimmang ta fun na krus, ka-ma la nahunnak na ya kalupi na en, a nagdokalig hapa ta rukeb, kapye na nahunnak ta avut na tanam. "Anu kuman na metanam na ya kalupiken," kunna ha na nonot na en matalakan. "Anu panaw, gafu ta naitak ya Krus ni Afu ta mappya, a malologan maazi ya inagtukin?" A nagsaddu hapa ya zigu na mata na gafu ta pake iddukan ni Hesus.

A kuman na awan ta addet na talak na te malalampaw na ya bari na, anna awan na ya burung na gafu ta addu na liwat na, a dinayawan na hapa ya Dafu na en,

"Iko, Afu Hesus ya malmalalaki ammi ta ngamin te iko ya nakaazi ta kinalupikin nga liwat ku. Amuk na, Afu, ya sikan na dagam nangikaru anna nangbaggaw ta nonot ku. Nauli na ya nonot ku anna amuk na ta pinakomanak na ya Damamen Namaratu, gafu ta pasimen ta Krus, te matakit teko nangikaru ta tolay kiden. Yen ta dayawan ta ka, Afu Hesus. Iko la ya Dyos ku anna iatad ku teko ya barik te pinagam haman. Awek na ta kwa ni Satanas.

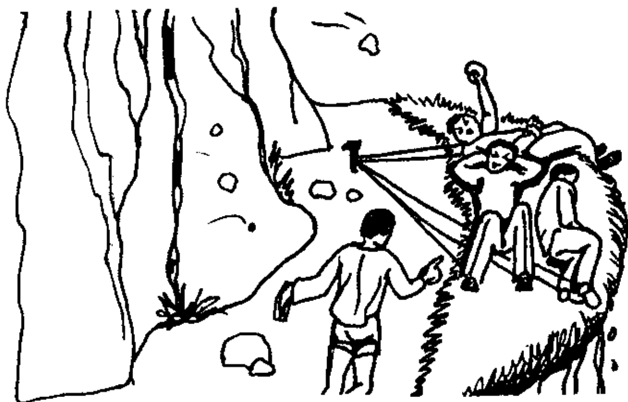
A Amang Namaratu, ikatalak ku ya uhohug mu, ta nesurat ya ngagan ku ta lebrumewan. Nebar mu hapa ta itta yak na ta lugar na pake anakmen wagi ni Afu Hesus, gafu ta kurugan ku ya uhohug mu. Ikatalak ku hapa ta neatad mu teyak ya Magnayun Angat, petta magnayunak ta balimen. Ikatalak ku hapa ya uhohug mu ta itta ya Kahalwam, kahahaw magyan teyak mangufun ikid na mangituldu teyak. A gafu ta kumanen, Afu, pake matalakak na teko anna malalampaw na ya barik umahat teko. A kwamak, Afu, adet ta araw na pasik," kun na pakimallak na.

Tentu en nagtayuk nagtangit a ka-ma la itta ya tallu kiden nagbarawasi ta kanilad. "O ey," kunda, "Itta kan, Aleng, a Dyos makkamu teko," kun da. A ya bida na takday, "Sa pinakoman na Dyos ya liwat mu, Aleng." A gafu ta mansan ya barawasi na en, a inazi na takdayen a neatad na tentu ya bagu anna furaw na barawasi. A ya takday na kaniladen, a nesurat nan hapa ya marka ta mukat ni Mangurug ammi Dyos la kan ya nakaita ta isin na marka. A neatad na hapa tentu ya papel ikid na tulbik, "Ye alapam yan kid," kunna, "Basam am makatugtugut ka ta dalan. A ipaitam ta magtaron kiden am makadatang ka sangaw ta Ili na Ari tamen," kunna. "Ara mantu, magtugut kan," kunda hapa tentu.

Nagbilag hapa ay, te pake natalakan na ta mappya te malalampaw na ya bari na. A nekansyon na ta dalan ya pangdayaw na anna na talak na ta Dyos.

"Am itta ya pagzigat mu, o itta la damdam mu,
awem la ya balat mu, gafu ta kapoyung mu.
Afu Dyos la ya makkamu, mangibalat,
mangikerutan.
Indagam bit ya Araw na, pa-gangan na ya
dulay.
Makimallak ka la tentu, gafu ta kapoyung mu,
Dyos la ya makkamu teko, te kengan na
ya kwa na," pakakin na.

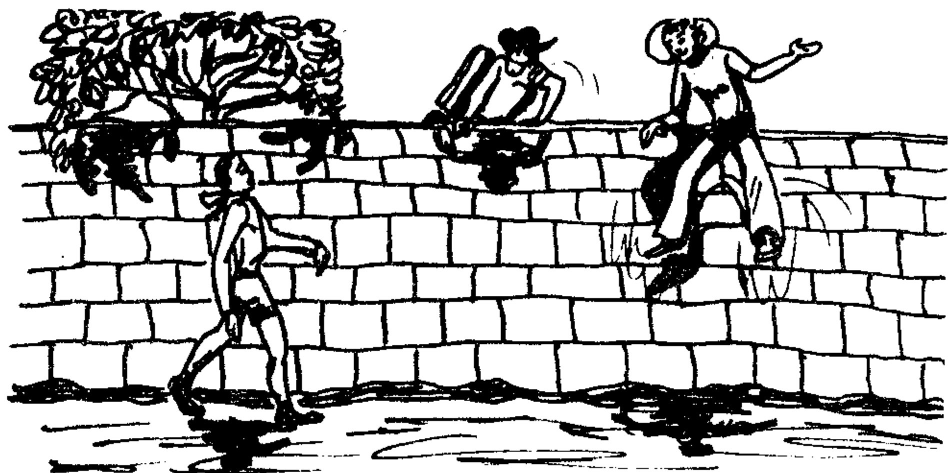

A ta idedap ni Hwan ha naita na kan i Mangurug dumadagut ta bagetay, a sangaw nagimmang na te naita na ya tallu kiden. A nasidug kid. Nasidug kid kad ta pangpang na dalanen a magge kid madokalig ta pingit. Te agibatadan na bagetay ngagan na Arawin- Magdangag-Ka, ammi nabalud ya takki da. A hinukal na kid mina ni Mangurug. A ya ngagan kan na takday, i Mister Dambel, a ya takday i Mister Talakag, a ya takday hapa i Mister Hamhama. "O, mahukal kanan O," kun ni Mangurug tekid. "Te azin ku bit ya galut na takki muy kidina petta awemuy magyan ta isin pingit na bagetay, te dulay. Awemmuy amu am madabbray sangaw ya utum muyina, yaga awemmuy amu am kanu ya ange na leon sin, magkakan ta tolay," kun ni Mangurug tekid. A binasa na ya surat,

> 'A kumanen hapa magparan kam mina petta awena kam sangaw madukmaran na katapil muyen Satanas, te makatugtugut la magapag ta dukmaran na ta kuman na maguyung na atu.' (I Pedro 5:8)

> '"Ta sangawin na araw, am itta ya uhohugan na Namaratu tekamuy a awemuy la maningbangngag," kunna ta surat na en, petta mesipat sangaw ya mayaten mesipat.' (Hebreyu 4:8)

"Oh, itta hud ya dulay sin, baybayam ya takki mi kiden, te ikami hapala sangaw ya makamu sin. Awena kami pakolangan," kunda, kapye da nagbalittag a masidug kid ha. A gafu ta kumanen nagtugutan na kid na ni Mangurug te aweda kurugan ya bida na en. Awena mabaybayag ta assang itta ya "Ribbung" kumin. A naglippay hapa i Mangurug, "Ay e, anu aweda garay naita ya dulay ta agyan da en," kun na nonot ni Mangurug, te nadabbray na hamampa ya lutak ta agyan da en, a timulu hapa ya laffu na ta utun.

A sangaw a nesimmu na ha ya duwa na tolay imunek ta alad na batu ta hebing na dalan. A naglattu kid na ta lutaken, makatugtugut kid hapa nehulun te Mangurug. A nagbabida kid na, "Had nagafummuy," kun ni Mangurug tekid. A, "Nagafu kami ten, Barrio Masikwatan. Ammi apagam mi ya kinan da en ispot na ili am itta, te itta kan ta addet na dalanin yan. Talo am maba-nang kami hapa sangaw ten," kunda. A ya ngagan kan na takday i Mister Naayayyaw, a i Mister Maguray ya ngagan na kahulun na en.

Ammi ya netabbag na hapa ni Mangurug tekid, "Am intu ikayat muy umange ta Ili na Dafutam ewan, anummuy biga unekan ya alad na batu? Pade awa itta ya ruwangan na dalanina petta awemuy magliwat ta lintig na Aritamewan. Awemuy hud naamu ya lintig na Dyos,

> 'Kakurugan ya kinan ku tekamuy, am ange mina ya tulisan magtakaw ta kalneru, awena angen ya sasarokan na agipafunan na kalneru kiden, te apagan na ya takwan na unekan na.... Iyak ya sasarokan, a maski am inya ya mayat simarok teyak a mekerutan, a alawa sangaw ya pagbalabalittagan na, a makaapag hapa ta magserbi tentu. Yen la ya iange na tulisan petta magtakaw ikid na magpapasi ikid na magperdi,...' kunna. (Hwan 10:1)

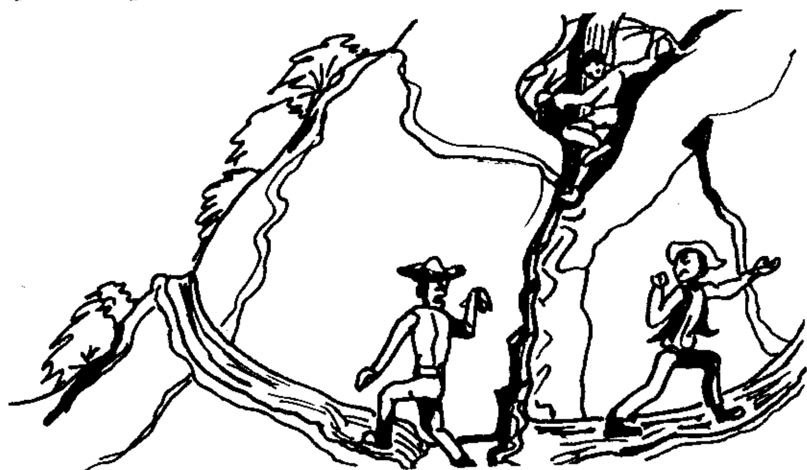
"Awemuy de nagsibal ta krus? A mappya am magtoli kam ta gafan muyen petta ilista da mina ya ngagammuy kapye muy sangaw ange ta ili na. Talaga ta awena kam pasahokan sangaw am dumatang kam, te awan ta marka ta mukat muy," kun ni Mangurug tekid. Ammi nekakatawa da hud la, a ibar da ta "Inange mi ya gadaken, yen ya amumi na inange. Te yen ya gagangay mi ngamin taga Barrio Masikwatan, te pake adayu garay ya kinamen Ruwanganen ikid na Krus," kun da. A magbida kid para, "A ta uray mu, Mangurug, a ya Ruwangan na Ilat ya ikayat mu, ammi intu hala ngamin, dalan mi ikid na dalan men, te bakkan ta takday la ya dalan ta Dyos. Awa sa dumatang kitam ngamin tolay ta Kamaozyanan na Ahaw," kunda. "Onay, ta uray muy," kun ni Mangurug, "ammi had kukunna sangaw makadatang na tolay awan mangurug ta bilin na Dafutam ewan? A iyakin, a intu dagdagan ku ya bilin na, ammi tekamuy intu dagdagammuy ya nonot muy hapala. A ikwenta na kam sangaw na Dafu tam ta tulisan muy," kun ni Mangurug tekid. "Atsi O, atsi O," kunda, "Angem hapala ya ikayat mina nga angem, te angemi hapala ya ikayat mi angen," kun da.

Tekiden nagkahulun nig Mangurug a ka-ma kid la makitapil ṭentu. Pohutan da hapa am had nangalapan na ta paraiming na en. "A neatad na teyak na itta kiden ta fun na krusewan. Awena kustu na takwan na barawasi, am awena naggafu tekid," kun ni Mangurug. Ammi ya itabbag da hapa, "Kakurugan hud ya kinamina tekami? Awa nagdakat ya barawasimina ammi ta paraiming mi in, a itam ya botas mi in, awa iispot ammi ta botas mina," kunda hud la te Mangurug. A medyo nakaporay i Mangurug ta bida da, "Onay, ammi ya paraiming kin a neatad na kan na Dafutamewan, petta amu dak sangaw am makadatangak ta ili na. A ya takday hapa na ibar ku, tekamuy, itta hapa ya marka sinurat da ta mukat kin teyaken nagsibal ta krusewan, ammi tekamuy a awemuy nagsibal ten. Itta hapa ya tulbik ikid na papel ku nga naperman, nagafu tekid, a yen ya iatad ku sangaw am makadatangak ten. Awan de ta kumanen tekamuy te awemuy inange ya Sasahokan nga Ilat," kunna. A aweda nagasitang, ammi nekakatawa da hud la.

A sangaw sa dumatang kid ta fun na bagetay ngagan na Mazigat. A ta rukeb nga dalanen gadak, itta ya lattak na danum. A itta hapa ya tallu na nagsinabatan na dalan ta akban na en. A ya takday, kumin na ta daya, ya takday kumin na ta lod, itta hapa ya gadaken. A ya gadaken a pake gon, ammi ya duwa kiden dalan naglehut ta fun na bagetayen, a kuman na iispot kid. A sangaw uminum bit i Mangurug ta lattaken. A narikna na ta itta ya pake pagsikan na bari na gafu ta iminum ta lattaken. A matalakan na te allak na Dyos tentu. "Maski gon ya dalankin itta mantu ya sikan ku naggafu teko, magyamanak teko, Afu," kunna.

Ammi ta duwa kiden, aweda ikayat dumagdag te Mangurug te pake gon ya ange na en. A dulay te mamegafu kid na magkatapil ta akban a naggungay kid na. A i Mister Naayayyaw, nagpalalammadan a i Mister Maguray nagtaglod. A Nagdisgrasya ya ngagan kan na dalanen pinili ni Naayayyaw, a kustu hapa yen na ngagan na dalanen te netumpap i Laddud ta hiklam, a naposuk na hapa ta avuten nga itta na ulag na, a nasin ten. A ya dalanen pinili ni Maguray, a Mapoyung kan ya ngagan na, a kustu hapa yen na ngagan na te magpakikillu ta umag na talun addet ta netawag i Maguray ten, a nasin ta bisin na ikid na gattang na.

A sangaw ta dedap ni Hwan, naita na kan i Mangurug ta iten ta gonen, a malelewat na magtugut te pake nabannag na. A ginafut na ya kalakayu kiden petta gergeran na ya bari na ta utun. A sangaw ta abak na dalan ta utun a itta ya kuman na "wetingsyid". Yen kan ya pagibannagan na tolay kiden magtalib. Umatuttud la bit sin i Mangurug, a basan na mina ya surat na en, ammi madapdap na, a piga la masidug la ten. Tentu en masidug nahunnak ya papel na en a nepayad na paddad.

A gafu ta nasidug ta nabayag itta ya dinob na Namaratu manghukal tentu, "O ey, awem matalakag, Aleng," kun na ngahalen, "te nonotam mina ya kalaba kiden. Malalaki kid te aweda magsibsibal ta angen da," kunna te Mangurug. "Ha? Ha?" kun ni Mangurug mahukal, ammi awan ta naita na ta tolay. A nagalistu nagtayuk, a nagtugut na, ammi magge fuhab na. A sangaw ittan ta utun na bagetay.

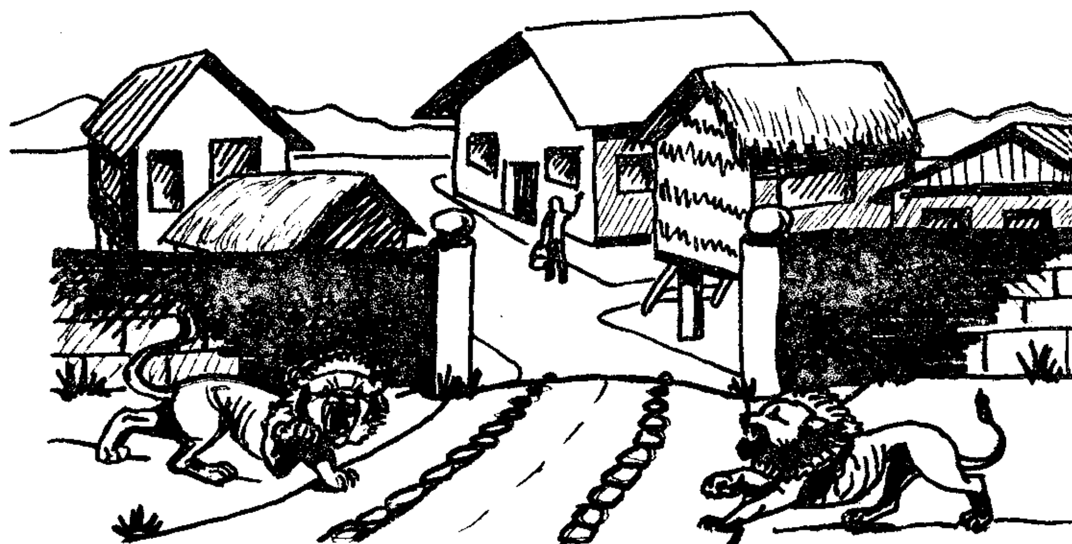
Tentu en nangisihib ta dammang na agtaltalonan, a naita na hapa ya duwa kiden dimatang nagbilag. "Anumuy magtoli sin," kun ni Mangurug tekid, "Had hud ya eyammuy, itta de ya netalaw muy?" Te nagbilag kid a gumahgahalang hapa ya mata da. "Inya kam," kunna ha. "O pahig mi ta itta ya mappya na lugar ta unnanen, ammi awan de, te pake dulay hapa ya itta ten," kun da. A i Mister Pahig-Na ya ngagan kan na takday, a i Mister Talaw ya ngagan kan na kahulun na en. "A nagbilag kami, Wagi, te itta ya tigre kiden ta dalanina, te pake naita mi kid. A nagtoli kami te kuman na umaddu ya dulay ta bikat na ili en nga nekari na Namaratu tekitam. Awemi matalak ta matolay kami addet ta pakadatang mi ten," kun da.

Gafu ta kumanen a nagtoli kid na, a magliplipay kid nagbilag te pahig da ta itta ya mangdagdag tekid, maski awan. "Tatalawan dak mina de," kun na nonot ni Mangurug, "ammi maski am anu ya bidan da teyak a magdulotak hala, te am nagtoli yak ta gafan ku amuk ta masi yak ten. Maski am masi yak ta dalan kin a amuk ta magnayun ya angat ku neatad na Namaratu teyak, awek, mesipat ta mekaduwa en pasi," kunna nonot na. A sangaw nonotan na ya papel na en. "Ay e! Awan ya papel kin, itta paen ta bolsakin," kunna.

"Ay-e, kakallakak na te awan na ya sedulakin. Nahunnak de ta dalan," kunna. A nagtoli magapag ta papal na en. "Ay Afu, itta pa en ya papel ken teyaken nasidug, itta de ta nasidugan ken. Alwadam Afu, petta awan sangaw ta mangakut," kunna. Pake nagburung tentu en nagbilag ta gafan na.

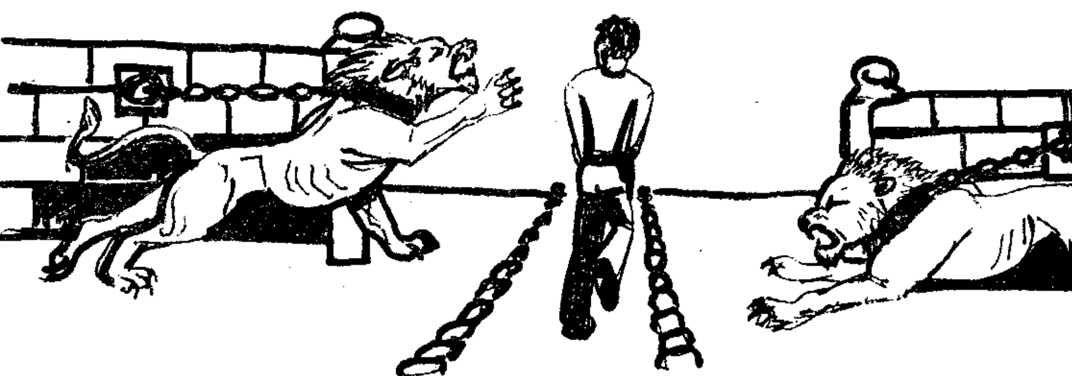
Ta datang na en ta "wetingsyiden" a pake inapag na, a naapagan nan hala ta bagaw mesod ta kaddat. "Ay Afu, mappya te nekallak mak na Afu," kunna, te am awan ya papel na en aweda sangaw pagduoltan ta Ili na Dyos. Malampaw na hapa ya pagtugut ni Mangurug, gagaman na ta alistu mina makadatang. Maski alistu nagtugut a nahiklaman hala. Tentu en nakadatang ta kurut, a nanonot na ya tigre kiden. A "anun ku garay magsibsibal ta angen ku, te am itta yak para la ta dalan ta hiklamin a kwan dak am kurug itta tigre kiden."

A sangaw ittan i Mangurug ta ispot na toktok na bagetay, a naita na hapa ya ispot na palasiyo ta lawan. "Addade!" kunna, "Anu ya kadappug na bali in yewan. Intu de ya kinan da en Palasiyo Pakabannayan." A pake alistun nagtugut, te namnaman na ta magamak sangaw ta Palasiyo ewan. A sangaw ittan ta barrio en ta bikat na Palasiyo en. Intu dulay te itta ya ruwangan ta kalsada da anna itta hapa ya duwa na tigre da naggwardya ta ruwangan da. "Ahu! kustu ya kinan nig Talaw teyak. Masi yak na de ta isin," kunna nonot na.

Ammi mappya te itta ya tolay imuhet ta takday na bali. I Gwardya ya ngagan na kan. Naita na i Mangurug, a "O e ka sin O ey," kunna, "Awem pahig ta kagatan da ka te negalut kid. Maturad ka la, Aleng, te yen ya itta sin ya tigre kiden petta magtalaw magdulot ya awan en mangurug anna mahigal, te aweyan na Dyos ya nagduwaduwa ta nonot da. A mappya ta paruban na ya awan mangurug, a ya tigre kiden ya kuman na manatalaw petta awena makasahok sin na matabeng kiden. Am dagdagam ya tangan na kalsada ina aweda ka magawat," kunna. "On mantu, paruban ku angen," kun ni Mangurug.

A kustu hapa te aweda makagat, a itta hapa ya nangpadulot tentu, "Mangan kitam, Aleng, a magbida kitam sangaw ta ayanin," kunda. A magaatubang kid nangan, a tekiden nabalin nangan ime kid na ta salasen. "Had naggafum, Aleng, a anu ya ngagam," kunna takday. "Naggafu yak ta Ili na Perdisyon, a ya ngagan ku ta idi i Kakallak, ammi ta ayanin i Mangurug ya ngagan ku," kunna tekid.

Tekiden nabalin nagbida, a e kid ta bagaw magpalannaw. "Te anu nahiklaman ka dumatang sin," kun ni Gwardya. "On, liwat ku, Ser, te am awek mina magsibsibal ta angen ku, nabayag nasidug ta ahaw, awena mina nawakay na sedulak, a yen ta nagtoliyak ta wetingsyiden te enku inapag. Ammi amuk na sangaw awek mabaybayag ta dalan."

Gafu ta kumanen, "Enta ta bali ewan te magamak ka ten," kun ni Gwardya tentu. Tekiden nagtoktok ta zingzing na bali, neukad na bakbakat. "Abe Tabarang," kun ni Gwardya tentu, "itulud mu bit ya kofun tamin ta pagyanan na, te magamak bit sin ta balimen ta hiklamin." "On, wagi," kun na bakbakaten.

Nagbida kid la bit na bakbakaten, kapye na inayagan na bakbakat ya tallu kiden na anak na babballatang. A ya ngagan na tallu kiden hapa, i Aboy Mappya, i Aboy Kurug, ikid ni Aboy Matunung. A pinohutan da hapa te Mangurug am umanu ya dalan na inange na. A nebar na hapa ngamin na naita na ta inang-ange na en. A namasaddu hapa ya mata da tekiden nakadangag ta ngamin na zigat na ta dalan na en.

A gafu ta kumanen nedulot da i Mangurug ta utun. Nagbabida kid abat ta tangan na hiklam te addu hapa ya ikayat da dangagan tentu. A kumanen hapa te Mangurug, pinohutan na hapa tekid am anu ya gagangay na Dafu da en ta Palasiyo en. A netuldu da hapa ya ispot na kansyon te Mangurug:

"Magkansyon ak teko, Afu
Hesus ay, te awem la magimmang mangidduk.
Itta ka la teyak, hiklam araw ha,
mappya ya kallak mu teyak,
matalakak teko. "Ikatalak ta ka,
Afu Hesus ay, te amuk na ta iyak hapa la
ya takday anak mu, gafu ta iko, Afu,
ya mangidduk na Dyos,
matalakak teko."

A sangaw gafu ta makasidug na i Mangurug, a "Makimallak kitam, Aboy Mappya, te makasidugak na, a entanan sangaw masidug," kunna. Tekiden nabalin nakimallak a ume ya babbay kiden ha ta lugar da nagidda.

Ta magkakahawan a nahukal i Mangurug. A neukad na ya tawa, a neitan na ya bilagen. A pake madakar na anna ispot ya araw. Tentu en nabalin nangan a "Awem bit la magtugut, Abe Mangurug, te mappya ta itam bit ya pake dan kiden na surat ta takdayin silid, te yen kid ya mangibar ta kalalaki na Dafu na Palasiyo en," kun na babballatang kiden. A nee da i Mangurug ta umag na siliden.

"Hu, hu!" napannu ta addu na lebru ikid na surat. "Yeh, basam ya kadwan kiden surat," kun da tentu, "te yan kid ya pake mangibar am anu ya kalalaki na Dafu mi en Hesus," kun da. A binasa na ya takdayen surat nga pake dan, a "Anu, nesurat de yan ta awena para la neange sin na Dafu tamin?" kun ni Mangurug tekid. "A onay," kun da, "te ye-yana na surat ya nangilavun ta iange na en ikid na pasi na en, a yen ya pakkamun tam ta intu ya Anak na Namaratu te nagdulot hala ya ngamin nelavun tentu ta dana en suratina," kun da.

A sangaw netulud da i Mangurug ta agyan na kamarin da en. A adaddu hapa ya ikkaman na magsuddalu. Itta ya kampilan a itta hapa ya talisi, itta hapa ya hutug, ikid na pana, pika, botas, sintaron, barawasi na landuk, babang yen na ikkaman da kiden. A pake matalak i Mangurug tekiden nangipaita tentu te namnaman na ta magsuddalu sangaw am ipalubus da. A manonot na ya binasa na en ta idi ta surat ni Pablo,

'Sa usaram muy ya ngamin neatad na Namaratu tekamuy ta para armas muy, petta makkwa muy sangaw ya mangabak ta pangayayyaw ni Satanas tekamuy, te bakkan haman ta kagitta tam tolay ya katapil tam am awa anitu kiden ikid na dafu da kiden nga magturay ta awan kiden makkamu ta Namaratu. Te yen kid ya mangpapadday ta dulay. A mappya mantu ta sa ihulum muy ya ngamin armas na Namaratu petta makatayuk kam la ta dulay na araw. Te intu kuman na pagsintarom muy ya kakurugan na uhohug, a kwam muy hapa ya katunungan na tarabaku petta magserbi ta kuman na salnuk na landuk ta radang muy, a pagbotas muy ya kalogom muy mangipadangag ta Damag ni Hesus. A ya idagga muy para ta isin kid a ya pangikatalak muy ta Namaratu ya magserbi ta kuman na talisi muy, te yen ya mangazap ta pana na afuy nga ilong ni Satanas tekamuy. A intu kuman na pagtaddung muy ya pangikerutan ni Hesus tekamuy, a ya uhohug na Namaratu ya magserbi ta kuman na pangkattab muy. A kanayun makimallak kam hapa ta kuman na ituldu na Kahalwa na Namaratu tekamuy.' (Efeso 6:11-18)

Ikayat ni Mangurug ta alistu magtugut, te nonotan na ya kuman na liwat na ta idi tentu en nasidug ta dalan. Ammi ya bida na babay kiden tentu, "Awem la bit, Abe, te magtugut ka sangaw ta lakwat, te itam bit apolu ya ispot kiden na bagetay ta lugar na Dafutam ewan. A gafu ta kumanen inalap da ta agbatadan na bali da a netuldu da ya bagetay kiden. A naita na ya bababang na ata-nang na bagetay nga ispot. "A ya kata-nangan tekid yen ya Bagetay na Zayon," kunda. "A sangaw, Abe, am makadatang ka ten, maitam sangaw ya magtaron kiden ta kalnero, a ibar mu tekid am had ya ruwangan na Ili na Dafutam ewan, a ipaita da hapa teko."

A gafu ta awena ikayat ni Mangurug nagyan magbida, a "Anti Tabarang, e yak na, te adayu para ya eyan ken, mappya ta awek mina magbaybayag ta isin," kunna. "On, e kan mantu, Aleng, a magtoli ka hala sangaw sin magpasyar. A Dyos makkamu teko. Yeh, alapam hapa ya balumen, a alapam hapa ya kampilamen, ikid na talisim ikid na barawasim nga landuk, talo am isimmum sangaw ta dalan ya mangikatupagen tekitam," kun da tentu.

I Gwardya hapa ya mangituldu bit tentu ta pagusar na ta isin kiden na kampilan ikid na talisi nga pinili ni Mangurug. A sangaw itta ya magayag tentu, "Alalag mu, Aleng, te itta ya takday na tolay nagtalib, a mappya ta em dagdagan petta itta hapa ya kahulum," kunna. "Inya hud ngagan na?" kun ni Mangurug. "A i Mister Mekatalak ya ngagan na kan, a amum de, te taga Ili na Perdisyon hapa kan," kunna. "On o, te karobak yana, mappya te ittan hapa ta Dalan na Namaratu," kun ni Mangurug nagbilag.

Ammi nakihulun hapa tentu ya anak kiden ni Bakbakaten Tabarang, ig Aboy Mappya, ikid ni Kurug, ikid ni Matunung. Nagbabida kid na dumadagut. A sangaw pake mazigatan kid hapa dumagut, "Ahu, makuldag ya dalanin a mazigat ya dumagut," kun ni Mangurug tekid. "On haman, Abe," kun ni Mappya, "yen ta emmi ka hinulun te amumi ta pake mazigat ya dumagut ta Lungulung nga Akaamamatan, te addu ya metumpap ta dulay ta isin na lungulung," kunda.

A sangaw itta kid na ta akban. "A kumanen, Abe, pagurayammi ka ta isin, a Dyos ya makkamu teko," kunda. A neatad da hapa ya ibbalan da en balun ni Mangurug. Itta ya nebotelya na danum, ikid na inafuy, anna dupat kiden. "Yeh, Abe, apam yen kid petta awem melunus ta dalan, te magtoli kamin," kun na tallu kiden babballatang, anak kid ni Anti Tabarang. A sangaw tatakday la i Mangurug makatugtugut ta dalan.

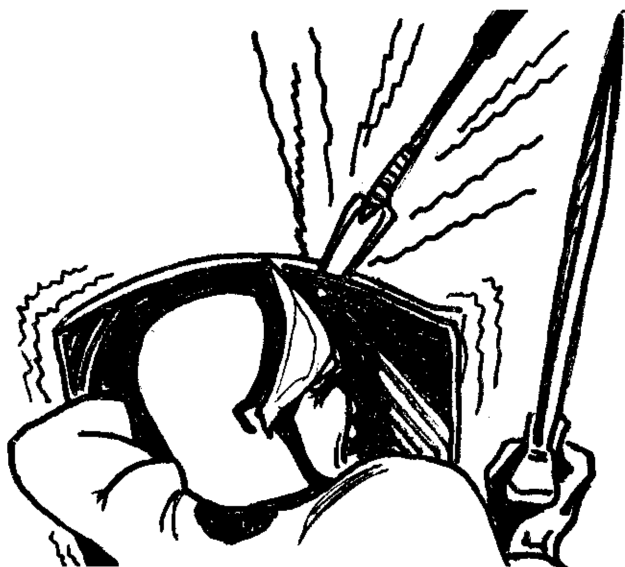
Nagtugtugut i Mangurug ta tangngan na Lungulung na Akaamamatan a ka-ma la itta ya "Hoy" kumin, a alistu nagbalittag i Mangurug ta "Innay!" anu ya kattatalawanin O," kunna, te sesiksik haman ya bari na ta kuman na lamag, yaga sepayak hapa ta kuman na kalumbetag, a itta para tarkud na ta kuman na baka. A ya bangbang na kiden a kuman na bangbang na kabayu. A seifut para ta kuman na ulag, a ya takki na kiden ya kuman na takki na ugaw, ammi adadanuk ya ludis na kiden ta kuman na ukung.

A magge nagbilag mina i Mangurugen ta talaw na en, te itan na a itta hapa ya tong na ta kuman na laman, a neaswang na ya afuy ikid na asok ta simuk na en, ammi mappya te nanonot ni Mangurug ya ibbalan na en, palataw na en, a "Atsi, awek magbilag, maski masiyak na ta tayukin, Namaratu sangaw ya makkamu teyak," kunna.

Anitu en Apollyon ya ngagan na nangbaren tentu a, "Anu ka-ma kan nagtammang ta lugar ken, Ili na Perdisyon?" kunna magporay, "Awem hud amu ta iyak ya Ari men? Am awem magtoli teyak a papasin ta ka ta tayuk mina," kunna.

Ammi naturad hapa i Mangurug tumabbag ta anitu en. "Kakurugan ta neanakak ta pagariyam ta idi, ammi madi ka na ari, te pagzigatam haman ya tolay mu kiden, yaga papasim kid hapa sangaw," kunna, a pake gafutan na ta mappya ya palataw na en. A gafu ta naita ni Apollyon ya palataw na en a inayayyawan na mina i Mangurug ta addu na laddud. "Mappya ta magnonot ka, Anak ku, magtoli teyak te pakoman ta ka, a atadan ta ka hapa ta addu na ba-nang mu. Kakallak ka hapa sangaw ta dalanin yan, yaga madammatan ka hapa ta ngamin ibbalamina. Mappya ta itabnak mu yana kid a magtoli ka teyak," kunna. A ya tabbag ha ni Mangurug, "Awek na, te takwan na ya dafukin, te mapmappya ya lintig na ammi ta lintig mu kiden, a intu hapa ya kahulun ku ta dalanin yan," kunna. Maski mahigal i Mangurug ta mata ni Apollyonen, magbida hapala ta kumanen, itta ya turad na neatad na Dyos tentu.

Gafu ta kumanen pake nagporay i Apollyon, a nelong na ya takdayen pana na tentu, ammi malalaki hapa i Mangurug, te nealistu na ya talisi na en, kapye na kinatkattab i Apollyon. A nagkakattab kid na. "Ispot kad, ya kampilan na Kahalwa na Dyos," kun na nonot ni Mangurug. Ayanin parala ya nepangparuba na.

A nagkaapag kid addet ta gadwa na tangagaw, a nabannag ha garay i Mangurug, gafu ta bigad na kiden hapa. Addu ya nagarut ta daga na kiden, a sangaw natomba hapa, a naibbatan na bit ya kampilan na en. Naita ni Apollyon ya bannag na, a nagbilag hapa tentu, te enna mina kagsalan.

Ammi mappya hapa te inalistu naapagan ni Mangurug ya palataw na en, a

> 'Awem la matalak am matomba yak, te magtayukak hala,' kunna (Mica 7:8),

kapye na kinaddug ta mappya i Apollyon.

Gafu ta naabak i Apollyon a nagbilag na nagubar, ammi "Indagamak sina," kunna hala ta utun. "On, On," kun ni Mangurug maggangrit, te pake matalak na ta tadam na kampilan na Dyos nga naibbalan na. Awena la hihiknan ya bigad na kiden gafu ta dakal ya talak na en. A yen hapa ya nepakanonot na ta surat ni Pablo ta taga Roma nga

> 'Ammi maski am anu ya zigat tam a masikan kitam magattam napegafu ta panguffun ni Hesusen mangidduk tekitam. Te maski am masi kitam o matolay kitam la, a amuk ta awan ta mangiadayu tekitam ta pangidduk na Namaratu nga nepaita ni Hesus Kristu tekitam. Maski am anghel, o kompormi na magturay, o kompormi na makkwa, o awan para la dumatang, o anitu ta utun, o anitu ta akban, o maski am anu ya kalase na napadday, a awan ta mangiadayu tekitam ta pangidduk na tekitam,' kun na Uhohug na Dyos ta. (Roma 8:37).

Gafu ta nagbilag na i Apollyon a matalak hapa timangad ta langit, a "Mappya hapa yen, Afu, te itta ka teyak," kunna. A ka-ma la itta ya nangigawat ta don na kayu. A tentu en nangidapal ta don en, a nagmappyan hapa ya bigad na kiden. Nagpaka-lat hapa i Mangurug te alistu nagmappya a awan na hapa ya pagkafuy na en.

Gafu ta awan na ya bannag na en, nagtuttud la mangan ta balon na en, neatad na babay kiden tentu. "Ispot ya kampilanina," kun na nonot na, "Awek na sangaw magtalaw maski am anu," kunna. A imivwat na ha kapye na magtugut te fuhab na.

A sangaw ta kuman na idedap ni Hwan, a itta kan ya takday na lungulung ta unnan ni Mangurug. "Lungulung na Magge Nasi", kun na suraten ta arigi itta ta dalanen. A ka-ma la itta ya duwa kiden imuhet dumayum te Mangurug, "O, awem umange ten O," kun da tentu. "Te anu, " kunna. "On O, te magge netawag kami ten, magge nasi kami hapa. Pake masugiram anna paddat ya talunewan, a magge ginafut na kami na lamag kiden, yaga datay, ikid na anitu, adaddu kid O," kunda. "Dadangagammi ya, 'Agayoy, agayoy,' kumin, a kuman na addu ya mazigatan kiden ta umag na en, yen ta nagtoli kami, a allak na Dyos ta nakadatang kami ta lawanin," kunda a gumahgahalang hapa ya mata da. A ya ngagan kan na duwa kidin, i Mister Malusaw-ta-Dyos ikid ni Mister Magge.

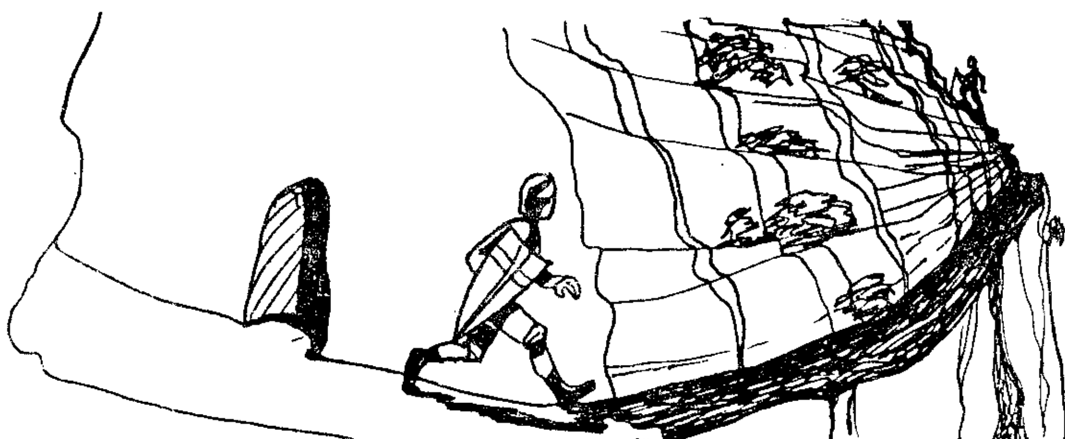
Ammi ya tabbag ni Mangurug tekid, "Maski kumanina ya ibar muy teyak, a angen tam hala ya dalanin, petta makadakit kitam ta Lungulung Na Magge Nasi. Ikatallak tam la ya Dyos tam, maski masi kitam," kunna. Ammi, "Atsi, awemi haman ikayat ya masi," kun da, a nagbilag kid na naglattog.

A sangaw ta idedap ni Hwan, ittan i Mangurug ta Lungulung na Magge Nasi, a angen na hapa ya kuman na tambak na dalan nga ata-nang. A kahighigalan hapa ya dalanen te ta akban na ziwanan na dalan a itta ya batu kiden na matadam a ta akban na zimigi na dalan, a itta ya fuyak pagyanan na lamag kiden. Kakallak hapa i Mangurug magtugut ta dalanen te magge mahunnak ta batu kiden ta kadwan, otturu magge mahunnak ta fuyaken.

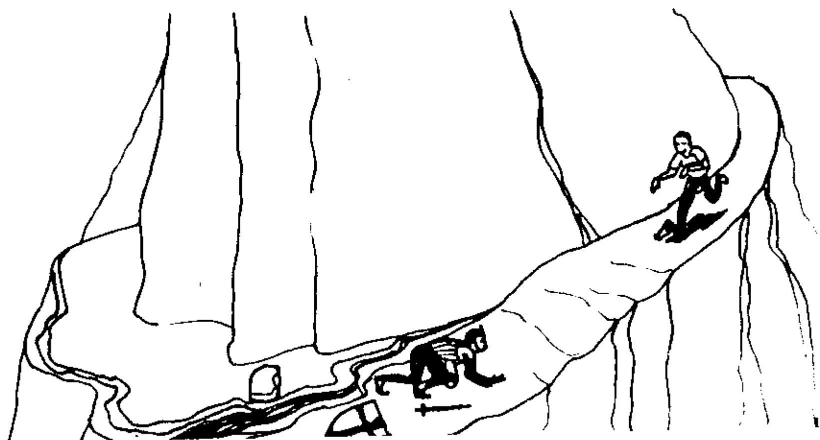

A sangaw ta datang na ta tangan na lungulungen, naita na ya avut na Impiyerno. A nagasok hapa ya avuten, otturu nehulun hapa ya kattatalawan na agsitang. "Ahu," kun ni Mangurug, "Agu ta aweken magtalaw, ammi magtalawak na hala," kunna. A gafu ta naalap na ya magtalaw a naggimmang bit kapye na makimallak ta Dyos, "Ay Afu," kun na pakimallak na en, "Ikallak mak na, te awan na ya turad ken," kunna. A naita na ya mukat na anitu kiden umatakkun tentu, a pake makimallak na ta talikurug, masikan nagayag ta ngagan ni Afu Hesus. A sangaw nebar na ta anitu kiden, "Maski angen ku hapala yan te masmasikan ya Dafukin ammi tekamuy," kunna. A nagbilag na hapa ya Anitu kiden te naita da ta maturad ya tolayen, anna masikan hapa ya pangurug na ta Namaratu, yaga magtalaw kid na hapa ta ngagan ni Afu Hesus nga mangikerutan tentu.

A tentu en naahawan, a naglipay i Mangurug a naita na ya inangen nga kahighigalan ikid na lamag kiden ta akban. "Ay Afu, matalakak te awemak newagak te am awan ka teyak, awek amu ya kwan ku," kun na pakimallak na.

Nagtugtugut para i Mangurug ammi ikayat na masidug bit te awena nasnasidug ta paghuhuklawen. Tentu en naglehut ta dalanen, a itta ya tolay ta unnan na en. "Ay yewan de ya kinan ni Gwardya en teyak. A "Hu," kun ni Mangurug naggihawa, "Mekatalak O, indagamak O," kunna. Ammi ya tabbag ni Mekatalaken, "Awek, makaindag, te dulay am matalantanak," kun na ayag na en.

"Asakay, indagamak sina pangam la te itta iyak ay, Mangurug, a mehulunak teko," kun ni Mangurug nagporay. A nagalistu mina nagbilag i Mangurug ammi metumpap hapa nata-bal gafu ta nepagporay na, a nabigandan hapa ya tud na. A mappya te nagimmang i Mekatalak a tinoli na inufunan i Mangurug. A sangaw nagtugut kid ha nagbida maski medyo napilay i Mangurug. Bidan da hapa ya zigzigat da ta inang-ange da. A magkakatawa kid hapa.

"Piga la na araw ya nagtalib ta nepagtammang ken kapyem hapa nagtammang," kun ni Mangurug te Mekatalaken. "O abat la ta aweken pakaattam ta pagkinelyan ku te Afu Apollyon, nga Dafutam ten. Kanayunak nagilelaw addet ta awan hapa ta kappyanan na barik. Kada mahukalak ta araw, a itta ya bigad ono ut-ut ta barik, ammi awek amu am had naggafun na takit ku kiden," kunna. "Atsi, masiyak sangaw ta isin am awek magtugut," kun ku. A nagkatawa kid na ha, "On, yen kid na araw nga papasimmi ta barimi yaga," kun ni Mangurug tentu.

"A awem hud nadangag am nakadatang hala i Malalab ta Ili na Perdisyon?" kunna ha. "On, nakadatang hala ten ammi gafu ta nagtoli, a tinurdanan na karoba na kiden. A malussaw hapa te nehut na. En ku mina kinabida hapa ammi awenan iita ya mata na teyak, te gafu ta mamat na de," kun ni Mekatalak.

"A awan hud ta nesimmum ta dalan teko en ta dalan?" kun ni Mangurug. "Mappya, Abe, te awek nelumlum ta Fuyak na Magduwaduwa ta kuman na iko, ammi magge masikwatanak ta takday na dulay, teyaken nagtugtugut itta ya babbay ange nakibidan teyak, a i Miss Laham, ya ngagan na kan. A ginafut nak yaga addu hapa ya nekari na teyak, ammi mariknak ta dulay a linappat ku ya matak ikid na bangbang kin petta awek madangag ya bida na en teyak. Gafu ta inawek ya bida na en a intu yen ya namegafanan na nagsasitang teyak. Mappya la te nagtugutan ku," kun ni Mekatalak.

"Ahu, mappya la Aleng, te awem kinurug ya bida na en teko, te yen na babbay ya nabida da ta lebru na Dyos. A ya ngamin tolay ange kan ta bali na, awedan makatoli," kun ni Mangurug tentu. "Agay! itam yen," kun ni Mekatalak, "mappya ta Dyos hala ya makkamu nangilillik teyak," kunna.

"A itta de para nesimmum, Aleng," kun ni Mangurug. "A itta ay, ta akban na Bagetay na Mazigat, te itta ya laklakay mayat makikofun teyak. I Mister Dana-en-Nonot ya ngagan na kan, taga Barrio "Awa-Angzen-ta-Tarabakun-Tam". A ikayat na hapa ta iyak ya anak na, a nepaita na teyak ya ngamin kwa na te naba-nang hapa. A iatad na kan ngamin teyak ya kwa na. Ammi nonotan ku ya uhohug na Dafutamen, nga

> 'Ya mangrugi magaradu, otturu magbabawi a awena sangaw mesipat ta pangikerutan na Namaratu,' kunna. (Lukas 9:62)

A ya takday hapa na nonotan ku,

> 'Maski am itta ngamin ya kaba-nang mu teko, am mawakay sangaw ya kahalwam, awan ta kappyanan na kaba-nang mu,' kunna. (Lukas 9:25)

A yen ta awek dangdangagan ya uhohug ni Mister Dana-en-Nonot. Maski nebar na teyak ta itta tallu na anak na babballatang, a sa iatawa na kid kan teyak am magyanak la tentu. Ammi ya ngagan na tallu kiden, i Miss Paspassilan ya takday, i Miss Burburungan ya takday ikid ni Miss Palpaliwatan ya ngagan na takday. Magge, 'On,' kun ku, te ispot kid na babballatang. Ammi, 'Atsi O, melogotak sangaw ta kamaozyanan na araw,' kun na nonot ku, a inawek na." "A teyaken nagtugut mina a naitak ta dulay ya mata na laklakayen teyak, a 'Atsi, ikayat na de ta ilaku nak ta mamapasi teyak,' kun ku. A gafu ta inawek ya ikayat na en a binallaw nak a doban na kan sangaw ya manggafut teyak. A teyaken nagtalekud tentu a pake ginafut nak ammi mappya te nakaguttarrayak nagbilag. 'Ahu, naayayyaw nak ni Mister Dana-en-Nonot,' kun ku.

"A kakurugan ta dinob na ya manggafut teyak te ta pakadatang ku ta magge utun na Bagetayen Mazigat, a naglipayak, a itta ya alistu mangdagdag teyak, a naakkawan nak na teyaken nakadatang ta utun. A sangaw neuhet na ya paligat na en a palpaligatan nak addet na napeddayak ta kuman na nasi yak. 'Atsi O, atsi O,' kun ku, 'annun nak haman palpaligatan,' kun ku. A 'Onay, te iyak i Mister Lintig a amuk na ta maski am tinugutam ya laklakayen Nonot, a itta la ya pagkaragat mu ta tallu kiden babballatang na,' kunna, kapye nak ha pinaligat. Awek amu am pinapasinak mina am awan ya nagtaliben hapa nangikerutan teyak."

"A inya hud ya nangikerutan teko?" kun ni Mangurug. "A awek nelasin bit ammi tentu en nagtugut a naitak ya piglat na gafan na lansa ta takki na kiden, a melasin ku ta intu ya Dafutamen Hesus Kristu," kun ni Mekatalak.

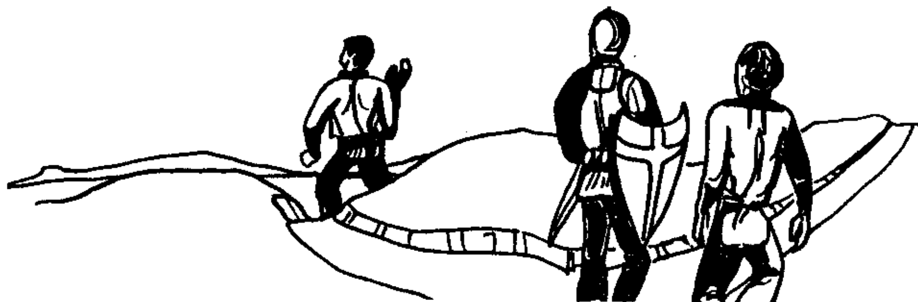
"Ay on, Aleng, talaga ta intu, te intu la ya amuk mangikerutan tekitam am talamanan na kitam ni Lintig ni Moses. Kakurugan ta awan ikallak ni Abe Lintigen. Ammi te Afu Hesus, ikallak na kitam ta pagkafuy tam anna pagkurangan tam, maski awetam nebalin ya ngamin kiden lintig te nekaru na hala ya liwat tam," kun ni Mangurug.

"A itta de ya nesimmum ta Lungulung na Akaamamamatan?" kun ni Mangurug. A "Itta ay ya takday ta bikat na Lungulungen, te awena kan sumarok. I Mister Malalakiyak ya ngagan na kan. Ammi ta uray kin, Magparayag mina ya ngagan na te pake magparayag haman, te awena masapul ya pangufun na Namaratu tentu. A makafuy kan ya makimallak ta Dyos, te Dyos kan ya sarukud na.

Ammi tentu, awena kan masapul ta itta ya mangibbal anna manguffun tentu, te maski am anu ya itta tentu a bakkan kan ta Namaratu ya nangidatang am awa intu hapa la kan ya makkamu magapag anna mangidatang ta magserbi tentu, a awena kan ikayat makidafu ta kuman na atu," kun ni Mekatalak. "Atsi O, mapmappya ya nonot na atu te matalak ta mangtolay tentu, ammi ta kinanina, Malalaki, a awena amu ta magtakit o masi mina am uray na Namaratu," kun ni Mangurug. "A on haman, ammi ya kinan na en para, 'Anun ku makipakoma ta Dyos, baka itta hud liwat ku? Awek haman mabisin, awek magtakit,' kunna."

"A annum hapa," kun ni Mangurug. "A nanonot ku ya uhohug na Dyos ta surat na Nagmatakar nga,

> 'Ibar muy haman ta maba-nang kam, anna mappya la ngamin kasasaad muy gafu ta awan pulus ta pagkurangammuy. Ammi ta kakurugan, awemuy amu ta kakallak kam ta kuman na nadisgrasya, te kuman kam na pobre, ikid na daram, ikid na nauhagan. Tabarangan ta kam mantu ta iange muy mina...teyak petta makagatang kam ta mayor na balituk para pagba-nang na kahalwa muy, anna furaw na ga-gamit para pagtappammuy ta liwat na bari muy, anna uru na mata para pagdaram nga nonot muy, petta makaita kam,' kun na Uhohg na Dyos. (Nagmatakar 3:17)

ikid na Galasya nga,

> 'A ya ikayat ku uhohugan a sigida nonotammuy am anu ya pakwa na Kahalwa na Namaratu tekamuy, te am kumanen ya kwammuy a awemuy sangaw timuluk ta dulayen nonot,...A am angarigan ta intu kurugan tam ya dulayen nonot tam a awan sangaw ta takwan na tarabakun tam am bakkan ta mangadallaw, ikid na magnonot ta dupal na nonot, ikid na maginggum, ikid na mangperdi ta pagtatakday na kahulun tam kiden, ikid na makipassil, ikid na magillaw, ikid na mafulotan magragsak, ikid na kadwan para na kumanin. A pake itabarang ku tekamuy ta kuman na nabidak tekamuy ta idi ta am itta ya mangwa ta kumanin kid na tarabaku a aweda sangaw mesipat ta iturayan na Namaratu,' kunna. (Galasya 5:16, 19-21)

A yen hapa ya nabidak tentu, a naggungay kamin," kun ni Mekatalak.

A nakalattog kid na ta tanap, a awan ta kaykayu ta maita da ta pagsigongan da mina. A pake naglingat kid hapa te awan ta paddad. A mazigatan kid mina, ammi aweda mahikna ya zigat da te masingat ya bida da, yaga matalak kid hapa. "Mappya te duwa kita, te am tatakdayak la, awek maattaman ya dalan ta ahawin," kun ni Mangurug. "Maski iyak hapa, a kustu hala ya kinan na uhohug na Namaratu nga

'Mappya ta magimpaspasikan kitam ta pangurug na gintatakdayan tekitam,' kunna. (Roma 1:12)

Tekiden umatakkun ta Talun na Sigong, a naglipay kid a naita da ya tolay ta bikat na wer. "O, intu de ya kofun ta en, lakay Mangituldu," kun ni Mangurug. A pake matalak kid na. "Hu", kun ni Mangituldu tekid, "Umanu kam, anu ya uray muy ta Dalanin addet ta ayanin?" kunna. A binida nig Mangurug ya ngamin napadatang tekid abat ta paggungay da en tentu.

A ya tabbag na hapa ni Mangituldu, "Madamdamak hapa ta pagzigatam muy, ammi matalakak gafu ta ikamuy ya mangabak te Satanas. Pake pinaruban na kam na Dyos, te itan na am magsanaw ya pangurug muy. Itta hala sangaw ya sagolyat muy nga magnayun te awena naazi na mata muy te Afu Hesus. A masikan dumakal ya mula na Dyos muy ta umag. A te i Hesus ya kuman na tavug muy petta awemuy sangaw makatang am awa magmayan kam ta kuman na masingat ta uray na Dyos," kunna.

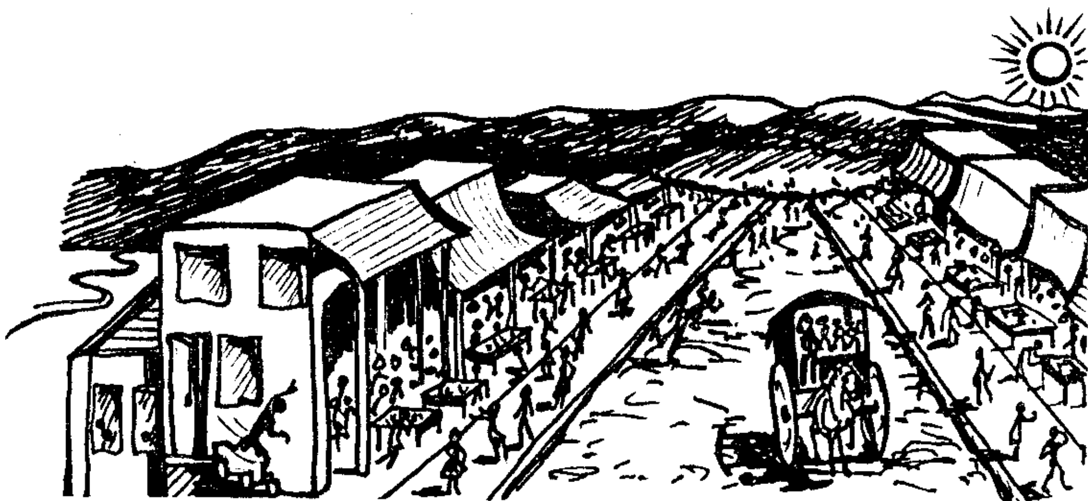
"Mappya te itta kan hapa, Ama," kun ni Mangurug, "te petta awemi hapa madamdam teko. Iko la, Ama, ya amummi ta aglavun na Dyos, a mappya am ibar mu hapa am umanu sangaw ya dalan ta unnan mi in, anna anummi sangaw am maita mi ya nangayayyawen tekami, petta awemmi malogon masikwatan," kunna.

"A on, Anak ku, ibasak tekamuy ya surat ni Lukas ta Tarabaku na Turin kiden,

> 'A sangaw nagtoli ha ig Pablo...petta pagtuyagan da ya pangurug na mangurug kiden ta isin kid na ili. A tinabarangan da kid ta aweda mina wakayan ya pangurug da. "Am ikayat tam mesipat ta iturayan na Namaratu, a mappya ta attaman tam ya pagzigatan na pangurug tam," kunda tekid.' (Turin 14:22)

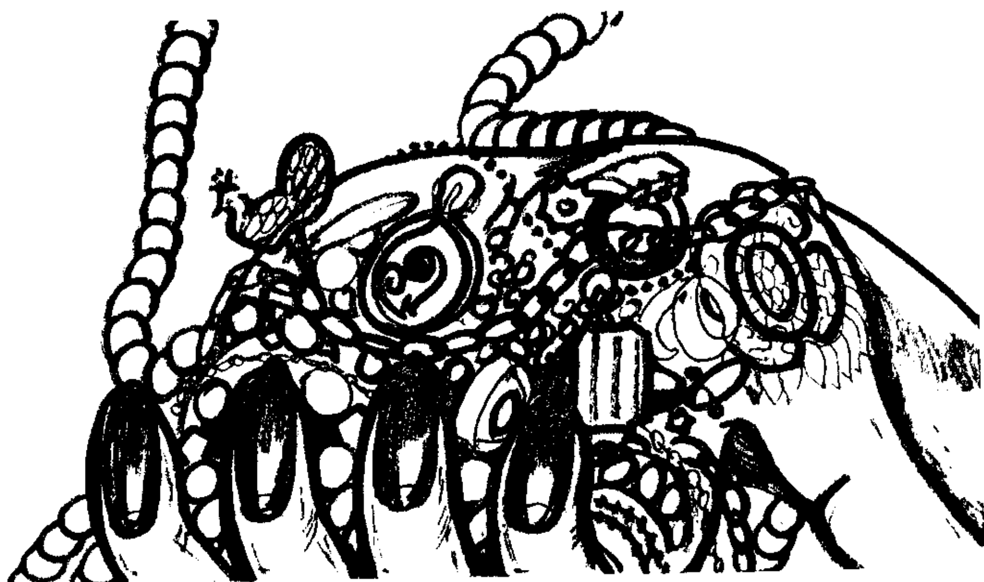
"A ta kuman na nepaita na Dyos teyak," kun ni Mangituldu tekid, "a itta sangaw ya dulay ta dalan te angemmuy sangaw ya ili na dulay kiden na tolay. A am makasahok kam a talibammuy mina ya ili en a talamanan da kam sangaw, ammi awek amu am papasin da kam ono awan, ammi awemmuy mina magtalaw masi, te gagangay haman na tolay masi. Intu la mina italaw muy ya kinan da en mekaduwa na pasi itta ta Alugen nga Afuy. Te yen mina ya awetam kesipatan. A dangagammuy yan na uhohug na Namaratu:

> 'A awemuy sangaw magburung ta zigaten nga madama tekamuy, te ibar ku tekamuy ta magpebalud sangaw i Satanas ta kadwan tekamuy, a mazigatan kam abat ta mafulu araw, petta maita am anu sangaw ya kwammuy. Ammi idulot muy hala ya pangurug muy maski addet ta pasi muy, a atadan ta kam sangaw ta magnayun angat ta sagolyat muy,' kunna." (Nagmatakar 2:10)

A sangaw ta idedap ni Hwan Bunyan, itta ig Mangurug ta dalan, ammi awan na i Mangituldu tekid, te negungay na tekid. A sangaw naita da ya ispot na ili, a Ili Pakaayayyawan yan ya ngagan na kan. A kanayun makipesta ya tolay kiden ten. A intu la ya tarabakun da ya magalikkad, ikid na maguknud ta pagba-nang da.

Dadan na ili ya Ili Pakaayayyawan, te yen na ili ya pinatayuk na tallu kiden ari, Afu Belzibab, ikid ni Afu Apollyon, ikid ni Afu Lamag. A ya tallu kidina, ya pakimallakan hapa na tolay da kiden ta Ili Pakaayayyawan, te yen kid ya dyos kiden na taga ili in yen. A ya tarabaku na tallu kiden ari a ilaku da ya magmagannud petta am maita na magtalib kiden, a maliwatan da mina ya eyan da en. Yen ya sistema na tallu kiden, "petta makipagyan kid tekitam sin," kunda.

Addu hapa ya ilaku da ta fansi na sigal, aritut, sakalang, balituk, barawasi nga ispot, binarayang, ikid na magmagannud na kanan ikid na inuman, ikid na ayyam, tagabu, ikid na lutak. Kompormi ya mangsikwat ta mata, ilaku da ten.

A ta idedap ha ni Hwan Bunyan a itta kan ya nagbilag ange nangidanug ta taga ili kiden, "O itta ya sangaili tam," kunna. A nagalistu kid nangiuhet ta ngamin na ilaku da, petta itta ya lamesa da natutunudan ta pingit na kalsada kiden. Itta ya masikan na tokar, ikid na "sinko, sinko, sinko. Gumatang kayo, sinko ti maysa," pakakin kid. Yaga persan da ta makisugal ya tolay kiden.

A ta pagtalib nig Mangurug a magkakatawan ya tolay kiden. Nekakatawa da ig mangurug gafu ta takwan ya barawasi da, ikid na agbida da. A teg Mangurug hapa, a aweda kayat gumatang ta laku da kiden. Takwan ya masingat tekid sin ammi ta masingaten tekita," kun ni Mekatalak. "A gagangay ay, te intu tagasingatan da ya aweyan na Namaratu," kunna hapa ni Mangurug.

A gafu ta aweyan nig Mangurug ya ilaku da kiden mina tekid, a pake ayayyawan da kid ta addu na ispot, ikid na malalaki, ikid na masingat, ikid na gagangayen karagatan na tolay. Ammi teg Mangurug a tinappanan da ta kamat da ya bangbang da, petta aweda madangag ya ayag da en. A nakimallak kid na ta Dyos, "Ay Afu, uffunan na kami petta awe mi karagatan ya awan kidin ta serserbi, petta awemi magalutan ta isin," kunda.

A dulay te ya takdayen maglaku, a ginerger na kid a pinohutan na tekid, "Anu hud ya ikayat muy? Itammuy ya ispot na leros kiden a magpili kam O," kunna, kapye na netu-bang i Mekatalak ta lamesa na en, a nabakkwer ya lamesa na en, "Ahu, Aleng, intanan, te uyoyungan da kitan," kun ni Mangurug te Mekatalak. Ammi malussaw na hapa ya nagpaddayen ta leros, a nagsasitangan na kid na, a nebar nan ta liwat da ya neburuden na laku na. A "E kam sin, e kam sin te nagillaw ya tolay kiden," kunna ta kadwan kiden. Ara nagkakampat na ya maglalaku kiden. Kinahilung da ig Mangurug, a magge pinaluk da kid. Intu para dulay te inayagan da ya polis da en.

Datang na polis kiden a, "Anu ya dulay sin," kunda, "A te padakatan na duwa kiden ya ilaku mi sin, yaga binakkwer da ya lamesakin a sa neburud ya ilakuk kiden," kunna takdayen. "A anu hapa ya ibar muy," kun na polis kiden teg Mangurug. "Awemi padakatan ya ilaku da sin, a awena mina nabakwer na lamesa na in am awena netu-bang ya kahulun kin. Awemi ikayat makitapil te nagtalib kami sin, ammi persan da kami garay gumatang ta ilaku da," kun ni Mangurug. "O nagladdud ka O," kun na naglaku en, yaga paliwatan na kid hapa na kadwan kiden tolay nangkalihung. "Anu mantu ya umangeyammuy sin am awemuy gumatang, talaga ta mamadday kam ta dulay," kunna hapa na polis kiden, a netutu-bang da kid, yaga pinalpaluk da kid, a winarad na kid na kadwan ta fuyak.

A sangaw netulud da kid ta agbaludan da en, imange hapa maggihaw ya tolay kiden, a ikakatawa da ya duwa kiden kakallak. A mapoyung hapa ig Mangurug ta napadatang tekid maski awan ta liwat da, ammi nakimallak kid la.

A sangaw itta ya nelagum na mappya kiden ta dulay kiden, naggihaw. A "Anum muy pakakallakan ya kagitta muy naparatu?" kun na mangikerutan kiden tekid. Ammi, "Oh, anummuy kengan ya dulay kiden na tolay," kunda hapa na dulay kiden. A tapilan dan ya mangikerutan mina tekid, a sangaw pake magkapalpaluk kid na abbat ta nagtatugut kid ngamin.

A sangaw neange da ig Mangurug ta atubang na Kwes. Itta hapa ya sistigo da kiden nangibar ta liwat nig Mangurug. Ammi kuman na nagkatulyat ya bida da kiden. Pamadpadulay hapa ya bida da. Itta ya nangibar ta mellaw ig Mangurug, yaga itta ya mangibar ta liwat da te aweda uminum, kunna ten na bida da na sistigo kiden.

Ammi maski aweda naapagan ya liwat da, a "Em kid paligatan," kunna hapa na Kwes. A ginalutan da hapa ya lima da. A pake ininbistigar da kid ta mappya. Ammi gustu kad hapa ya ngamin tabbag da, te matunung kid anna ibar da ya pangidduk da te Afu Hesus.

A ya nelagum kiden na mappya a ibar da ta, "Gustu kad ya bida da ina, a mappya am pake dangagan tam hapa ya damag da ina," kunda. Ammi ta Kwes en, a pake nagburung na, te narikna na ta awena magtatakday na nonot na tolay kiden ta ili na. A nagburung hapa talo am itta ya pagtatapilan da. A gafu ta kumanen a "Papasin tam kid, O, te e kid sin magisaned ta takwan na relisyon," kun na Kwesen, te ya ngagan na kwesen a Ikatupag-na-ya-mappya. A ya uhohug na hapa a "Ikid ya nangwarawarak ta kamappya na ili tamen. Am awe tam gamman ya kumanin nga tolay umaddu sangaw ya dumagdag ta uhohug da. A awan na sangaw ta mayat magyan ta ili tamin," kun na Kwesen, te intu hapa ya tagabu na dafu na en Apollyon nga nangisaad tentu.

A gafu ta kumanen, "Hoy!" kun ni Kwes Katupag-na-ya-mappya, "Ayagan muy ha sin ya sistigu kiden, te dangagan ku am anu ya ibar da." A ittan ya tallu kiden sistigu. A ya ngagan da, i Mister Gaged, i Mister Siri ikid ni Mister Manguyoyung.

A ya uhohug ni Mister Siri, a "Ay Afu Kwes, kustu ta pake nadangag ku ya bida da, a nebar da hapa ta dulay ya aggangwa tam ta ili tamin. A ibar da para ta bakkan ta Dyos ya dyos tam. Yaga dulay hapa kan ya Dafu tam na ili tam sin," kunna. A ya uhohug na kwes hapa, "Itammuy yen, anu para ya apagan tam awa, papasin tam kid na," kunna. Kum la te itta ya pake laklakay masirib hapa, a "Dangagan tam bit mina am anu ya razon da," kunna ta kwes en.

A i Mekatalak ya tumabbag, "Awan haman ta inuhohhug mi ono iningwa mi ta dulay ta kuman na ipaliwat da tekami. Magtalib kami la mina ta ili muyin te takwan ya datangam mi nga nadamag mi ta uhohug na Namaratu. A awemi gumatang ta ilaku da sin te bakkan ta yen kid ya magserbi tekami ta para eyam mi en. Intu la apagammi ya magserbi ta pagnayun na kahalwa mi," kunna.

A tentu en nabalin nagbida a addu ya magpalakpak, a nagbida ha ya laklakayen, "Mappya ya bida na in yana, te kustu hapa, te maski nabayag kitam ta utun na lutakin awan ta umange mangibar ta kappyanan na kahalwa tam," kunna.

Ammi ya dulay kiden a maggihawa kid hud la, "Awan, papasin tam, papasin tam, te ibar da ta dulay ya aggangwa tam," kukun da. A gafu ta kumanen a nagbabida ya Kwes ikid na sistigu kiden, Mister Daram, Mister Bangag, Mister Umawe, Mister Siri, Mister Gaged, Mister Mamadpadakat, ikid ni Mister Awan-magpakoma, a pagbabidan da ya plano da, a alistu kid hapa nagdissisyon. A i Mekatalak kan ya apolu papasin da. "On, papasin tanan te nakaliwat," kun ni Kwes Katupag-Ya-Mappya.

Inazi da hapa ya barawasi na kapye dan pinaligat. "Ara, ibosag mu ta tolay kiden sin ta tulad mu," kunda te Mekatalak. Ammi awenna nagasitang. "Anu awem magtalaw tekami," kunda. Ammi intu la nonotan na ya iange na ta Namaratu ikid ni Afu Hesus. Lapungan da hapa te gafu ta awena magtalaw ta paligat. Ammi awena talekudan i Afu Hesus. A gafu ta kumanen, pinapasi da mina ta warad, ammi "Am magsapata ka, ibbatan mi kan," kunda. Ammi aweyan na.

Gafu ta aweyan na, kinaddug da ya patuk na. Ay, magge masin. Ammi gafu ta aweda para matappag a sinungradan da ya barina. A ta idedap ni Hwan Bunyan, a timullu kan ya kahalwa ni Mekatalak tentu en nasin, a dumagut hapa ya kalesa na anghel naggafu ta langit, a inalap na ya kahalwa ni Mekatalaken, a umange kid na ta utun. "A nanonot ku," kun ni Hwan, "ya nesurat ta uhohug na Namaratu nga

'...itta ya pinohutan na takday la-laay teyak, "Amum de am inya ya tolay kiden magbarawasi ta furaw anna had sin ya naggafun da," kunna. "Ay, awek amu, afu. Iko de ya makamu," kun ku hapa. A ya nebar na teyak: "Yan kid ya naggafu ta lutak anna nakaattam ta kadakalan na pagzigatan, a inazi dan ya duping na barawasi da kiden ta daga na Kalakalneru en a nagfuraw kid na. A yen hapa ya gafu na ta itta kid sin ta atubang na Namaratu, a kanayun kid magserbi tentu ta simbaan na in ta araw pase hiklam, a intu ya kanayun pagsigongan da. Awedan sangaw mazigatan ta bisin ikid na kawan na inuman, ikid na patu na bilag, te itta ya Kalakalneru en ta atubang na agtuttudan na Namaratu a intu ya magtaron tekid, a itulud na kid sangaw ta huhunen mangtolay tekid, a Namaratu sangaw ya magfurid ta zigu na mata da," kunna.' (Nagmatakar 7:13-17)

A gafu ta fuhab na aweda la bit papasin i Mangurug te itta para la ta agbaludan, a indagan da kan ya lakwat. Ammi Afu Dyos de ya makkamu tentu te nakatammang ta hiklam gafu ta itta ya takday na mappya kiden nangufun tentu.

Tentu en nakaadayu ta ili a naita na ya tolay ta gafan na, i Mister Namnamaan ya ngagan na kan, a intu kan ya takday mangurug gafu ta bida ni Mekatalak ta ili en. Naita na kan ya turad na, a amuna kan ta kustu ya bida na te awena talekudan ya pangurug na maski papasin da.

Gafu ta kumanen magkofun kid na, a matalak kid te nagkasimmu kid na. A ya uhohug hapa ni Namnamaan, "Addu hapa ya kahulun ku ta ili ewan nga mayat dumagdag teko, te marikna dan ta awan sangaw ta kappyanan da am magyan kid ta iten ili in yen, Pakaayayyyawan.

"Itam sangaw, Abe, am awa itta sangaw ya dumagdag tekita," kun ni Namnamaan. "A mappya Aleng, am kumanen," kun ni Mangurug.

A sangaw a timuhing kid ha, ta unnan da a itta ya naita da ya umatayuk ta dalan, "Had naggafum, O ey, a had hapa eyam," kun ni Mangurug. "A naggafuyak ta Ili na Ape-la-makikahulun," kunna. Ammi awenan nebar ya ngagan na tentu. "Naba-nang kami ten ta lugar mi, ammi maski, ikayat ku magpapasyar ta lugar na Dyos, yen ta itta yak sin," kunna. "A mappya hapa te maturad ka hapa magattam ta zigat na dalanin," kun ni Mangurug tentu. "Awan, madi ya magattam ta zigat, mapmappya ta lillikan ku," kunna hapa. "Anu hud ya ikayat mu uhohugan nga lillikam ya zigat, had kukum malillikan," kun ni Mangurug hapa. "A am itta ya zigat ta dalanin a sumirbakak ta takwan na dalan bit, kapyek magtoli ta dalanin yan, pettam kumanen a awek mazigatan," kunna.

"Amuk mantu ya ngagam," kunna hapa ni Namnamaan, "Iko i Mister Magpili-ta-Dalan," kunna. "Aanu, te amuk magpili ta kappyanan na dalan nga awan mazigat," kunna tekid. Ammi, "Talaga ta awem amu ya netuldu na Ari en ta angen tam ta Namaratu," kunna hapa ni Mangurug. "Itta hud ya netuldu na ta angen tam," kunna ha ni Magpili. "Itta ay," kun ni Mangurug, "te ya kinan na

'Am itta ya mayat himulhulun teyak a mappya ta pagtalekudan na ya bari na, yaga attaman na ya pagzigatan na petta mesipat hapa teyak. Te maski am inya ya mayat mangikerutan ta bari na a mawakay hala sangaw ya kahalwa na. A maski am inya ya makagamid ta ngamin pagba-nangan ta paglelehutin, a anu hud sangaw ya serbi na tentu am nawakay ya kahalwa? Awan na sangaw ta pangikaru na ta kahalwa,' kunna. (Matyu 16:24)

"A am mehulun ka mantu tekami," kunna ha ni Mangurug, a masapul ta attamam ya zigat na dalan mi," kunna.

"Talaga mantu ta takwan ya relisyon muy, mapmappya ta indagan ku ya taga lugar ku ta kahulun ku," kun ni Magpili-ta-Dalan. A gafu ta kumanen a naggungay kid a imunnan ig Mangurug ta Dalan. A sangaw tekid naglipay a naita da ya tallu kiden kofun ni Magpili en, i Mister Madamdam-ta-Katolay-na-sin, a i Mister Mangayat-ta-Pirak, a i Mister Ituk, a sa magbabida kid ni Mister Magpili-ta-Dalan.

"Magge himulunak ta duwa kiden," kun ni Magpili, "ammi aweda garay amu magsigong ta udan," kunna, a sa nagkakatawa kid, te sa nagbasa kid ta iskwela ni Mistro Magsunsun-ta-Zigat. "Loko kid mantu ay," kun na takday. "Pirmi ya kaloko da, te ipapilit da ya dumagdag ta Uhohug na Namaratu maski am ipasi dan sangaw. Mapmappya ya amutam, te kustu ya makigimong anna himulun ta mangurug basta itta ya kappyanam, ammi loko ya tolay nga awan magsistema petta malillikan na ya zigat," kun ni Magpili.

"A entam kid bit dagdagam, te itta ya ibar ku tekid," kun ni Magpili-ta- dalan, a itta kid na ten, magahulun teg Mangurug. A "O ey, Mangurug, itta bit ya ibar mi teko," kunna, "Anu ya uray mu am angarigan ta mangurugak te Hesus anna itta hapa ya amuk nga mangikatupag ta relisyon ni Hesus, a dulay hud am ilemad ku ya pangurug ku, petta awenak an-anun?" kunna.

"A iko mina ya mangnonot am anu ya ikayat na Namaratu," kun ni Mangurug, "te ya kinan ni Hesus a

> 'Awe muy pahig ta ikayat da kam sangaw am dumagdag kam teyak, te maski am anu ya uray da ta dafu muy a kumanen hapa ya uray da tekamuy, te gagangay ta mekabat ya metuldu ta nangituldu en tentu. Am ibar da ta dulayak na tolay a kumanen hapa sangaw ya pamadakat da tekamuy...A ya ngamin awan mangilemad ta pangurug na teyak a awek hapa ilemad te Damakewan, ammi ya mangilemad teyak ta sakatolay da a yen hapa sangaw ya ilemad ku te Damakewan,' kunna. (Matyu 10:24,25,32,33).

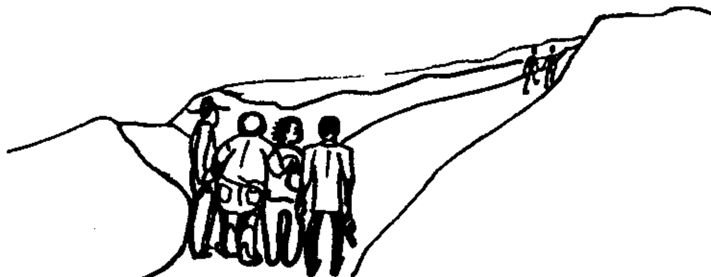
A ya takday para kinan na a

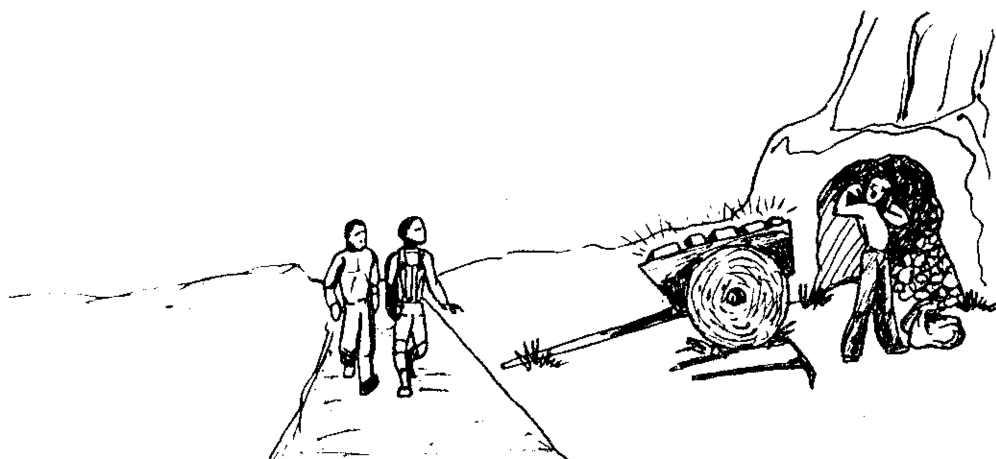
> 'Addu sangaw ya, "Afu, Afu," kumin teyak, ammi addu sangaw tekid ya melogot mesipat ta iturayan na Namaratu, te ikid la sangaw mesipat ya mangwa ta kuman na ikayat na Damakewan. A ibar ku sangaw ta kadwan kiden, "umadayu kanan teyak ikamuy mangmangwa ta awan kustu, te aweta kam amamu," kun ku sangaw tekid,' (Matyu 7:21,23)

anna

> 'Ikayat muy dumagdag teyak gafu ta nabasug ya sirat muy ta nepakan ku tekamuy, ammi awemuy garay nonotan am anu ya kebalinan na nepaitak tekamuy. Bakkan mina ta intu pakolangan muy ya awan mabayag am awa mapmappya ta pakolangammuy ya mangatad ta magnayun na angat tekamuy,' kunna. (Hwan 6:26)

A gafu ta kinan ni Mangurug tekid a nagtayuk kid la ten, aweda dumagdag teg Mangurug, aweda hapa magsitang. A nagdulot ig Mangurug, "Am awan ta metabbag da ta nabidaken tekid, a anu para sangaw ya itabbag da ta Dyos?" kun ni Mangurug te Namnamaan. "A on, Abe, melogot sangaw ya mangpakolang ta katolay da sin ta paglelehutin, te lumitap hala sangaw ya pinakolangan da," kun ni Namnamaan. Kuman na pilin da ya sanfurado ammi ta kakurugan na balituk nga igawat na Dyos tekid," kunna.

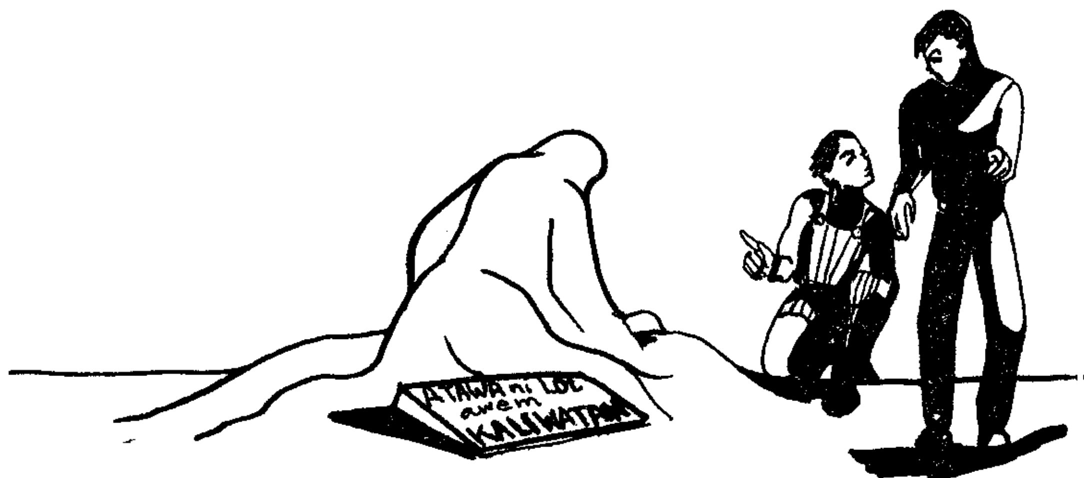

A sangaw itta ig Mangurug ta agyan na minas, a itta nesurat hapa ya ngagan na minasen, 'Pagba-nangan', kun na ngagan na. Tekiden naglipay itta ya tolay gumangrit tekid, "O ey," kunna, "itammuy bit ya naapagan ku ta isin. Mappya hapa am ufunandak mangikarga te petta mesipat kam hapa," kunna. A Demos kan, ya ngagan na, a intu ya manedyer na minasen. Ammi ya neananisat ni Mangurug te Namnamaan, "Intanan O, te dulay yen na tolay," kunna. A "Awemi la bit magsibal teko, Amang, te aparadu kami ta ahawin," kunda. A nagbilag kid na. A sangaw tekiden nakaadayu, a "Amum de ya tolayina, Namnamaan?" kunna. Intu ya binida ni Pablo ta

> '...afuram ya umange teyak, te nagtugutan nak ni Demos, a tagasingatan na ya magserbi ta katolay na bari na en,' kunna. (2 Timotyo 4:10)

Ammi teg Mister Magpili-ta-dalan, a nagdiretsyo kid ta bali ni Demosen. A abat ta ayanin aweda nagtoli ta dalan na Dyos. Awan ta makkamu am had agyan da, te awawan kid na. A kumanen hapa ta ngamin kiden magsibal ta bali na. Te ya uhohug ni Afu Hesus,

> 'Awena mabalin ta makidafu ya tolay ta duwa na Dafu, Afu Dyos ikid ni Afu Pirak,' kunna. (Matyu 6:24)

Ammi teg Mangurug, a nagduldulot kid la ta eyan da. A sangaw a itta hapa ya naita da ta naangtolatolay na asin ta dalan. Tekiden imabikan ta agyan na en, a itta ya naita da nga sinang plaka ta fun na en. A ya nesuraten a ngagan na Atawa ni Lot. A "NONOTAMMUY YA NAPADATANG TA ATAWA NI LOT", kun na suraten. "Ahu!" kun ni Mangurug, "Yan de ya kinanda en 'Batu na Asin' nga kunna. "A anu yen hud, Abe?" kun ni Namnamaan. "A ta idi, nebar na anghel teg Lot, ta tugutan da ya pake nagdupal na ili da, ngagan na Sodom. A ya nebilin na anghelen tekid a, 'Am ikayat muy magtugut, a awemuy sangaw maglipay,' kunna.

"A tekiden nakaadayu ta assang, matakit de ya nonot na atawa ni Lot ta tinugutan da en ili a naglipay, a tentu en naglipay a nagbalin na ya bari na ta batu na asin, imatayuk la ta dalanen. Ammi ya kahulun na kiden, aweda naglipay, te amu da ta dulay ya naggafun da en, a matalak kid la magtugut.

A ta idedap ni Hwan Bunyan, a nakadatang kan ig Mangurug ikid ni Mekatalak ta Karayan nga Nabendisyonan. A nalehut kan ya dalan da en ta danumen, a nagzigut kid hapa ten yaga iminum kid te malili-mang na danum. Itta hapa ya magmagannud na kayu magmayan, a nangan kid hapa, a nabasug kid na. A gafu ta nahiklaman kid na ten a nagidda kid ta kamasetasan nga pake mabangog ya sabong na kiden. Tekiden nalala-watan awedan mina magtugut ta iten gafu ta ispot yen na lugar. A madamdam ya nonot da magtugut, ammi magdulot kid hala ta dalan na Dyos.

A tekiden nagtoli ta dalan da, a kabatun hapa ya angen da en. "Agi! kabatun na O, ya angen ta in, pade la matakit na ya takkik kiden," kun ni Namnamaan. Matakit ay te naggakgakki ya palad na takki da gafu ta nabayag kid na makatugtugut. Ammi kum la te naita da hapa ya daldalanen nga kakaddatan, anna nehebing hala ta kabatunen na dalan da. "Yewan ya angen ta O," kun ni Namnamaan, "te awan ta batu na." "On mantu," kun ni Mangurug.

A tekiden makatangan ta daldalanen, a itta ya nesimmun da na tolay. I Mister Amuk-ngamin ya ngagan na tolayen kan. Pinohutan ni Mangurug ta "Amum de, Abe, am had kinan na dalanin yan?" "On, kumin la ta Dyos yen na dalan, te yen ya angen ku," kunna. A gafu ta kumanen a dimagdag kid hapa tentu. Itta bit ta unnan da en, ammi ka-ma la, limitap! "Hu! awan kad na," kun ni Mangurug te Namnamaan, "Had ya kuminan na en," kunda.

Gafu ta kwa, enda pake inita ta limitapan na en a "Ahu!" kunda, "Neavut na mantu sin. Inayagan da hapa ta tampay na avuten, "Hu, Amuk-ngamin, Amuk- ngamin, had agyam?" kukunda, ammi awan ta magsitang ta avuten. A pake maburung kid na, "Atsi, magamamangaw kitan, takwan ya dalan ta in," kunda.

Itta kid parala ta bikat na avuten, nagka-ma la nagngisit ya kulamen, dumakal hapa ya danum ta agyan da en, yaga nagkilkilat na a pake maburung kid hapa yaga awedan maapagan ya dalan da en nga magtoli. "Malogon mantu ya metawag ammi mazigat ya magtoli," kun da. A makimallak kid na magapipilpig, "Ay Afu, kakallak kami nakaliwat kamin teko, Afu te dagdagammi ya tolay anna binaybayammi ya hilag men. Ufunan na kami, Afu," kunda. A gafu ta makimallak kid ta Dyos, dinob na ya kilat kiden, petta nahilagan ya dalan da en. A naita dan ya angen da, a nagtoli kid.

Tekiden nafuhaban a pake nabannag hapa i Namnamaan, a ikayat na magimmang ta pagsigongan da ta udan. Ammi awena ikayat ni Mangurug, te mapa-gang na ta wetingsyiden, "Abikan de ya dalan ta, Aleng, intanan mina." Ammi awan te, "O awe ta mabasa ta isin, Abe, magyan kitan sin masidug, te nabannagak na," kunna. A nagidda kid mantu te hiklam na.

A ta unnan na nasidugan da en itta ya dapug na bali, bali kan ni Golayat Burung. A pake kattatalawan yen na tolay. A sangaw gafu ta ange i Golayat Burung nagpatotoyan ta inaradu na en naita na hapa ya duwa kiden nasidug ta lutak na en. "Hoy!" kunna, "Anu ya kwammuy sin, te mehangat ya sumarok ta isin," kunna Golayat Burung tekid. A ta "Hoy" na en, a kuman na maglunig hapa ya lutak, a pahig nig Mangurug ta ittan ya araw na pasi da. Ammi ya uhohug ni Golayat Burung tekid "Baludan ta kam," kunna.

"Ay Ser, pakoman na kami te netawag kami garay," kunda te Golayat, "Te awemin nakadatang ta dalan mi en," kunda. Ammi ya uhohug ni Golayat Burung, "Awan, maski gafutan ta kam te baludan ta kam." A netu-bang na kid abat ta bali na en, te ifukuk na kid ten.

A gafu ta kuman en a nefukuk kid na. Tallungagaw kid na, anna tallu na hiklaman kid na ten ta agbaludanen. A pake mahuyuk hapa ya agyan da en. Nagidda kid la ta batu, ammi awan kid ta ulat. Awan kid hapa ta kanan, awan para ta inuman da. Pake naburung kid na te aweda amu am had kunna paglattog da mina.

Tentu en nangibalud tekid a nagtugut na. Ange kan ta utun ta agyan na atawa na en. A ya ngagan na atawa na, i Mises Awan-ta-Ikatalak-na. Tentu en nakadatang ta agyan na atawa na en, a nebar na hapa tentu, "Itta ya nebalud ku ta ahawin ta duwa na tolay," kunna matalak. A "Mappya mantu yen am itta nebalud mu. Awem kid ikallak, paligatam kid abat ta magge masi kid," kun na atawa na en tentu.

A ta lalakwat a enna ha inita ya nabalud kiden. Tentu en nakadatang ta duwa kiden ta agbaludan na en, a pinaluk na kid ta kuman na nebar na atawa na en, kapye na kid na tinugutan. Ammi aweda la nagsitang na duwa kiden, te nakimallak kid la ta Namaratu.

A ta fuhab, a sinibal na kid ha ni Golayat Burung. A tentu en nakaita ta natolay kid para la, "Asakay," kunna, "e yak bit ibar ta atawaken," kunna. Tentu en nakadatang ta bali na en, a nebar na ha ta atawa na en nga seanitu. "Natolay para la ya duwa kiden, a anun ku mina tekid?" kunna. A ya uhohug na atawa na en tentu, "Ibar mu tekid ta, 'Awemmuy sangaw makalattog ta isin, a mapmappya am papasin muy ya bari muy ammi ta mazigatan kam sin' yen ya ibar mu tekid," kunna. A gafu ta kumanen, a imivwat na ha ni Golayat Burung, "On e yak na mantu te e yak ibar tekid ya kinamen," kunna.

Nebar na tekid ya uhohug na atawa na en seanitu, a nesirak na hapa ya tamay tekid. Ammi kanayun basan da ya Uhohug na Namaratu ta Lebru na en, yaga nagimpaspasikan kid, a nasesenut nagmappya ya nonot da. A "Awena ta mazigatan kita, a bakkan ta iyen ya pagdulayan na nonot mu," kun ni Mangurug te Namnamaan. Ammi intu para dulay te ya takday ha na bida na atawa ni Golayat Burung, a "Ilattog mu kid ta bagawina, petta maita da ya bontok na tolay kidina na pinapasi mi ta idi," kunna. "A on mantu," kun ni Golayat Burung. A enna kid na neuhet.

Ammi maski naita da ya tulang na nasi kiden aweda ikayat papasin ya bari da. Gafu ta aweda la papasin ya bari da ta tamay na atawa ni Golayat, a netoli na kid ta agbaludanen. A nagtoli hapa ta agyan na atawa na en. Tentu en nakadatang a, "Had kunna pangwa ta tekid, te aweda haman papasin ya bari da, maski naita da ya ulu na nasi kiden sin, " kunna.

"Mabalin ta itta de ya tulbik da, a namnamaan da ta makalattog kid," kun ni Mises Awan-ta-ikatalak-na. "Manoli ka sangaw ta lakwat, te em itan ta bolsa na barawasi da," kunna te Golayat Burung. "On mantu," kunna hapa.

Ammi kum la te nenonotan ni Mangurug ya tulbiken nga neatad da tentu ta Krusen. "Itta de sin teyak ya tulbik, Aleng, nenonotan ku ta ayanin." A kinilot na ta bolsa na badu na en. "Abek! itta O, ye in," kunna te Namnamaan, "Anu itta hapa ya salasurat ta tulbikin, 'YAN YA TULBIK TA BALI BURUNG, ITUG MU MATYO 6:25-27'. Iparuba ta mantu ta litupin," kunna. "Ay on, Abe, iparuba ta."

'Yen ya kinan ku tekamuy ta awemuy mina burburungan ya katolay muy am anu sangaw ya kanammuy ikid na inumammuy. Anna awemuy mina burungan am anu sangaw ya pagbarawasi muy. Namaratu haman ya nangatad ta bari muy ikid na angat muy a kontimas ta iatad na hapa ya magserbi ta angat muy ikid na bari muy. Itammuy ya mamanuk kiden awa aweda haman magmula anna maggapas, yaga aweda haman maguknud ta kanan da, ammi mangan kid hala te ya Dama muyewan ya makkamu ta kanan da, a ikamuy ya pake mesasita tentu ammi ta mamanuk. A maski am magburung kam a itta hud ya medagga ta katolay muy maski ta takday oras napegafu ta pagburung muy?' kun ni Hesus (Matyu 6:25-27).

A neparuba dan ya tubiken, a malogon hapa naukad, a nakalattog kid ta silid da en, ammi intu dulay te ya ruwangen ta bagawen, a tinulbikan da hapa, ammi nagattay garay ya landuk nga ruwangen a pake mazigat maukadan. Tentu en maukad a pake masitang ya ruwanganen a nahukal hapa i Golayat Burung ta utunen te nedangagan na .

"Hu, naukadan ya litupen," kun ni Golayat ta atawa na en. A nagbilag na. Tentu en nakadatang ta agyan da en a nagkassaw hapa te gafutan na kid mina, ammi nagkayatang na hapa. A gafu ta kumanen a nakabilag hapa ya duwa kiden addet ta nakadatang kid ha ta dalan na Dyos. Nagimmang kid na ten, nagibannag, a pake matalak kid na makimallak ta Dyos.

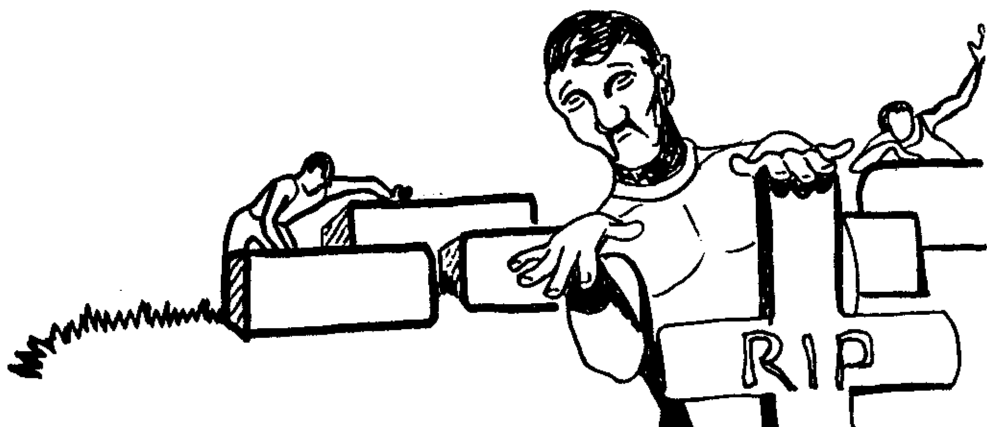
Tekiden nakadakit ta taletayen, a "Had kunna panaw na pangwa ta petta maita na magtalib kidin ta itta ya dulay ten, petta aweda kita parigan sangaw," kunda. A "Mamadday kita ta arigi nga itta ya surat na petta basan da hapa, a aweda hapa sangaw melogot," kunda. A ya nesurat da a, "Itammuy ta angemuy ya dalanin nga ange ta Bali Burung nga bali ni Golayat Burung, te ikatupag na ya Dyos anna tinamay na hapa ya ngamin kiden mangurug ta Dyos," kun na surat da.

A sangaw nakadatang kid ta mayor na dalan, a inange da yen addet ta dumatang kid ta ispot na lugar, te addu hapa ya mayan na kayu ikid na sabong na masetas kiden. A kinalkalasigan da hapa pasyaran ngamin ten te matalak kid ta kaispot na. A ta utun na bagetay ta nadatangan da en lutak, a itta hapa ya lalaki kiden mangipastu ta kalnero. Appat kid, a ya ngagan da, i Pastor Amunan, a ya takday i Pastor Naparubanan, a ya takday i Pastor Appiyannan a ya mekappaten i Pastor Kakurugan.

A neitan na kid nig Mangurug ta utun na bagetay. "Magsibal kita, O ey, ta agyan da ina, te pohutan ta ya agyan na Ili na Dyos," kunna. Tekiden nagsibal tekid a, "Magdulot kanan sin O," kunda. "On," kunda hapa nig Mangurug. Tekiden nakadatang ta tuldug da, a "Mangan kam bit O," kunda. A sangaw tekiden nabalin nangan, pinohutan ni Mangurug am had agyan ya kinanda en Ili na Dyos. "A, ipaita mi sangaw ta lakwat ya agyan na Ili. Awemuy la apuradu magtugut," kunda tekid.

A gafu ta nalala-kwatan kid na a, "Entam bit la magpapasyar tewan," kunda teg Mangurug. "On, Pastor," kunda. A inalap da kid ta pingit na gataben ngagan na Nagamamangawan. A "E kam sin, te emmuy bit iddungan yeyen avutin," kunda, A imange kid hapa, iniddungan da, "Hu, hu!" kunda te naita da ya tulang na tolay kiden ta avuten. A "Onay," kun ni Pastor Amunan, "te yen kid ya nagtalekud ta kakurugan na uhohug na Dyos. Te aweda dinangdangag," kunna tekid, "Ikayat da hud la ya magtugut ta sugiram na laddud. Te tulad ya dagdagan da, a itan muy ina awa nagaddet kid na ta avutin," kunda teg Mangurug.

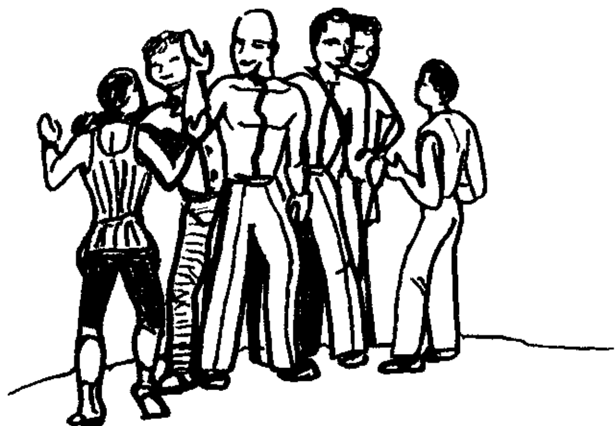

Ume kid ha nagpapasyar ta utun na bagetay na ngagan na Lillikam-Mina. Nebattadan da hapa ya tolay kiden nga awan makaita te daram kid. A nagpalelehut kid la ta agitanamanen. "Ahu, anu kawagan na ta magpalelehut kid la," kun ni Mangurug tekid. "Onay, awemuy hud manonot ya taletayen ta gafan muy? Ya daldalanen kakaddatan? A yen ya ange ta Bali ni Golayat Burung, a yen ya inange da hapa na inewan kid. A ginafut na kid ni Golayat Burung, a binuldingan na kid, a ta ayanin daram kid na anna metawag. A enna kid netulud ta tatanamewan gafu ta amunan ta aweda makaita," kunda teg Mangurug.

A gafu ta nadangag ni Mangurug ikid ni Namnamaan a nagkaita kid na, a aweda nagasitang ammi namasaddu kan ya mata da. Awena amu hapa na Pastoren am anu ya itta ta nonot da, ammi intu nanonot da ya tangagay da en kabulding. Ammi "Had kunna mantu kunna pangwa tam tekid, Pastor, petta makaita kid ha," kun ni Namnamaan. "A pakimallak tam kid la, te Dyos ya makkamu mangpamappya ta mata da gafu ta pakimallak tam," kunna.

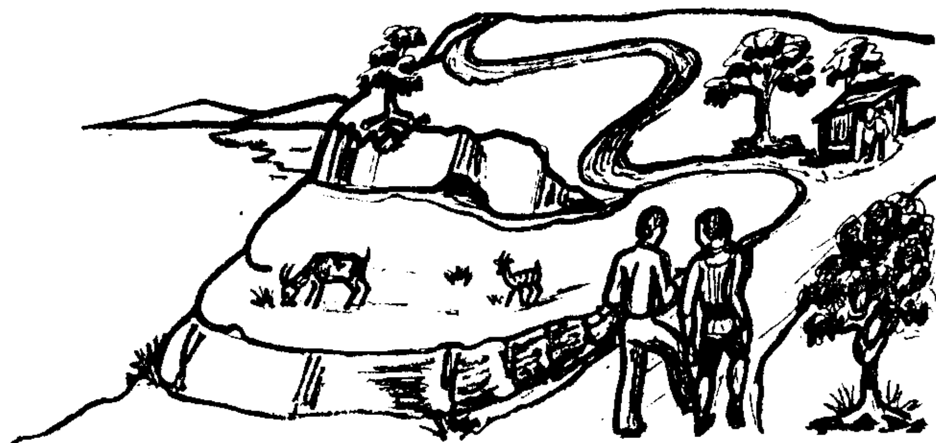

A ta idedap ni Hwan, a itta kan ig Mangurug ta akban na Bagetayen Lillikam, te enda itan ya kweba. A ta umag na kweba en itta hapa ya litup sikandado. Ammi enna hapa inukadan na takday mangipastu, a tentu en naukadan, imuhet na hapa ya asok na afuy, a itta ya malab da agangaapang. A nadangag da hapa ya tolay kiden ta umag na avut na en nga 'Agayoy, agayoy', kumin. "Ahu, anu yana," kun ni Mangurug. A pake nepalawag na Mangipastu en, "A nelogot yan kid na tolay," kunna, "te ape nangurug kid la, a pahig da ta mappya sangaw ya madatangan da, ammi nahunnak kid ta isin. Gafu ta simuk da la ya agyan na pangurug da a 'Naggagita kitam ngamin mangurug ta Namaratu,' kun da. Ammi gafu ta aweda netug ya pangurug da ta nonot da a pahig da ta mappya ya angangen da, ammi aweda narikna ta yen ya takday dalan ta Impyernu, a yen ta netawag kid nahunnak ta isin," kunna.

Gafu ta ikayat da ya magtugut nig Mangurug, itta ya nebar na Pastor tekid, "Awemuy la bit magtugut te entam ta lugar ngagan na Madakar na Agbattadan te itta mina ya largavista tam ten," kunna. A ime kid ta utun na en. "Adade," kunda, "ispot kad ya maita tamewan," kunda. "Haden Abe, paruban ku ha en," kun ni Namnamaan. "Ara on", kunna. "Am awan mina ya kuman na lappat ta iten, a pake maita muy mina ya Ili na Dyos ikid na gibaw na en," kun na takday mangipastu. Maski aweda naita a pake matalak kid na te naita da ya lugar na Dyos.

A tekiden nagtugut a itta hapa ya neatad da nga mapa. "Yeh, apam muy yan," kunda te Mangurug. A ya takday netabarang na mangipastu en tekid, "Itammuy ta itta sangaw mangayayyaw tekamuy. A takday para, awemuy sangaw magammak ta Lugar na Anitu kiden," kunna tekid. "A yen la ya tabarang mi tekamuy a Dyos ya makkamu tekamuy, " kunda. "On, e kamin mantu, Abe, Ute, Amang, a Dyos ya magbalat hapa tekamuy," kun nig Mangurug tekid.

Ta idedap ni Hwan Bunyan, ittan ig Mangurug kan ta palanada en. A ta lalammadan itta kan ya lutak nga ngagan na Parayag. Nagkikillu hapa ya daldalan kumin ta Lutak na Parayag, a netumpup hapa ta Dalan na Dyos. A itta kan ya babagu magindag ta iten, te indagan na kan ya kompormi na magtalib petta itta kan ya kahulun na ange ta lugar na Dyos. A ya ngagan na babagu en i Lavlavunanna.

Tekiden nakadatang ta agyan na magaindagen, a "O ey, had eyam muy O?" kunna tekid "Te eyak mina ta bali na Dyos, ammi awanak ta kahulun," kunna. A "Yen hapa ya eyammi," kun ni Mangurug. "Awemuy hud ikayat ta mehulunak hapa tekamuy?" kunna. Ammi, "Ay awena mabalin, Aleng, am awan ta sedulam. Mappya ta e ka la bit magsibal ta Krus, kapyem dumagdag tekami," kun ni Mangurug tentu. Ammi "Awan, maski awek magsibal ten awena dulay am e yak hapa," kunna. Te ya alaabbingin yana awena kurugan ya nebar na dadagkal na kiden. Te pahig na ta amu na ngamin. Maski kustu ya nebar ni Mangurug tentu, a dumagdag la tekid.

Tekiden makatugtugut ha a itta ya naita da nga pitu na anitu ta unnan da en. A neitan da ta itta hapa ya balbaludan da na tolay. I Mister Magtoli ya ngagan na baludan da, te nagtalekudan na ya kinurug na en. A tekiden nakabalud tentu, a inakkat da kapye da neange ta kweba en naasok. "Itam yen," kun ni Mangurug te Namnamaan, "Kustu hala ya binida ni Hesusen nga pake mazigzigat sangaw ya magtoli ta nagliwatan na kiden ammi tentu en nakatammang ta idi," kunna (Itam Matyu 12:43,45).

Tekiden makatalib ten a nanonot ni Mangurug ya naita ta kaassang na en. Yen hapa ya bidan na ta kahulun na kiden.

"Teyaken para la ta ili na Perdisyon, a imange yak mina ta tienda en ammi intu dulay te naitak hapa ya tallu kiden na tulisan. Palpalukan da hapa ya tolay ta dalan. A nagtagu yak te magtalawak na talo ikabkabat dak. Ammi mappya la te itta hapa i Mangituldu dumatang. Dyos de ya nangidob tentu te awena magtalaw. Enna kid nagsasitangan a ginaman na kid hapa. A ya ngagan na tinulisan da en i Mister Makafuy-Mangurug. A itta hapa ya nepakan ni Mangituldu tentu petta magsikan ha. A ya ngagan kan na tallu kiden tulisan a i Mister Awan-Matalak, Mister Manatalaw, ikid ni Mister Mapaliwatan. A pake magtalaw i Mister Makafuy-Mangurug ta isin kid, te kara maita da a tulisanan da. A yen ta pake mazigat i Makafuy-Mangurug," kun ni Mangurug. "Onay," kunna hapa ni Namnamaan, "ammi mappya, Abe, te kinan na ya neatad ni Mangituldu tentu, te yen ya nangpasikan tentu petta maabak na i Awan-Matalak ikid ni Nagtalaw ikid ni Mapaliwatan," kunna. "A gagangay na Uhohug na Namaratu, Aleng, ta pasikanan na pangurug tam am kanayun kanan na nonot tam," kun ni Mangurug.

Tekiden ha nakatugtugut a dumatang kid ta nagsinabatan na dalan a aweda amu am had sin na dalan ya angen da mina. Kumla te itta hapa ten ya tolay nga nagbarawasi ta furaw. A ta nepakaita na teg Mangurug, a "Anu awemuy maita ya dalan muy ina?" kunna tekid. "Medyo metawag kami sin, Ser," kunda. "Ara dumagdag kam mantu teyak te eyak hapa ta Ili na Dyos, yen de ya eyammuy?" kunna tekid. "On mantu," kunda, ammi nakadulayan te aweda nanonot ya mapa en neatad tekid, a mappya hapa ya tolayen te uffunan na kid. A gafu ta kumanen a dumagdag kid la tentu. Ammi, "Anu haman ta magkillu ya dalanin, bakkan ta kuman na inange da en," kun na nonot da. A nagimmang kid na te kuman na takwan ya eyan da.

A magtoli kid mina ta nagsinabatan na dalanen ammi alistu nangisarwag ya tolayen ta tahukul na en. Gafu ta nakufut kid na ta tahukul en a inazin na tolayen ya furaw na barawasi na en, a amu dan ta intu ya nebar na mangipastu kiden tekid nga mangayayyaw. A nekakatawa na kid kapye na inalap ya palapirak da, a nagtugutan na kid, ammi "Indagan muyak sina, te magtoli yak hala sangaw, petta ikavut ta kam sangaw ta arawin," kunna kan. Yen ta makatangit kid na, a "Liwat ta, Abe, te aweta nanonot bilbigan ya mapa en nga neatad na Pastor kiden tekita, yaga aweta nanonot ya nebar da en mangayayyaw," kun ni Namnamaan.

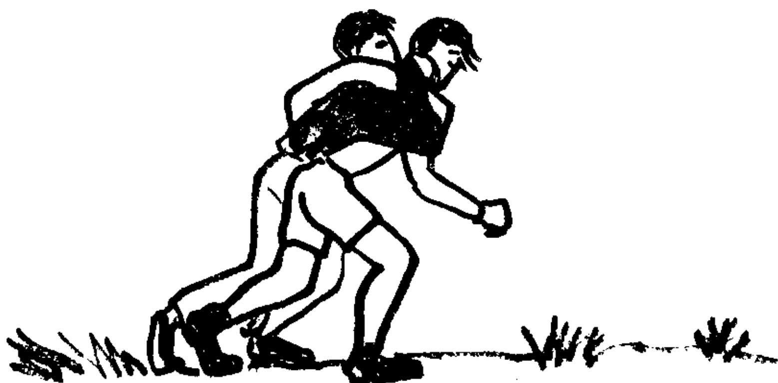
A nagyan kid la ten madamdam, ammi ka-ma la itta hapa ya anghel mangibbal ta paligat, a nakagtut kid hapa. Imange nagtayuk ya anghelen ta bikat da en, pinissang na hapa ya tahukulen petta makalattog kid na. "Awemuy de amu ya tolay inyen nga dinagdag muy? I Ape-Kustu ya ngagan na kan, a nagbarawasi hapa ta kuman na kanilad na barawasi mi nga anghel kiden, petta pahig muy ta mappya ya ituldu na tekamuy. Basamuy sangaw 2 Korinto 11:13,14 petta amum ya gafu na inyen," kun na anghel tekid.

A ya uhohug na anghelen tekid, "Masapul ta pagpa-gangan ta kam petta awemuy sangaw kaliwatan anna awemuy metawag gafu ta itta ya manguyoyung tekamuy. A pinaligat na kid, kapye na "Entanan te itulud ta kam ta kakurugan na dalan," kunna. A dimagdag kid na. Tekiden ta dalanen, limitap ya anghelen a duduwa kid na makatugtugut. Ka-ma la itta ange nangdafung tekid, "Had ya eyammuy O," kunna ta duwa kiden. "E kami ta Ili na Namaratu ta Bagetayen Zayon," kunda.

A pake nekakatawan na kid hapa na tolayen, te intu ngagan na Mister Awan-ta-Namaratu. "Itta hud ya Bagetay na Zayon? Awan ta amuk. Idedap muy de la yan na," kunna hapa tekid. "A maski am awan ta isin na paglelehut, a itta hala ta lugar na Namaratu," kun na hapa ni Mangurug medyo magporay.

"Awan, dangagammuy ya bidak tekammuy, te nabayagak na, Aleng, a linehut kun ya intero na lugar, a awan nak ta naita ta Namaratu. Mapmappya ta magtoli kam ta Ili na Perdisyon, te paggustwammuy ya bari muy ta uminum ikid na magalikkad ta awemuy para la ipasi, te am nasi kitanan a kuman kitam hala na kasafego maazap, a awan kitanan," kunna tekid. Ammi ya uhohug ni Mangurug tentu, "Awem nonotan ya barim ina te nagilo-futam la. A gagangay ta masi kitam, Ute, ammi intu la italaw tam ya mekaduwa en pasi. Te am mangurug kitam ta uhohug na Namaratu a itta sangaw ya pagnayun na angat tam ta iturayan na, a awena umange na kahalwam ta Impiyernu. Maski nagladdud ngamin tolay awena nagladdud na Namaratu," kunna. Ammi ya bida ni Mister Awan-ta-Namaratu, a "Kurugan ku la ya maitak. Am awek maita awek kurugan," kunna.

A sangaw nakadatang ig Namnamaan ta kinan da en Lugar na Anitu kiden. Tekiden umatogkok a mahabbul kid na ta asok na mepaddad ta agyan da en. "Abe," kun ni Namnamaan, "magibannag kita la bit ta isin te pake magtakitak na." "Ahu! awem hud manonot ya nebar na mangipastu kiden tekita? 'Awemuy sangaw magammak ta Lutak na Anitu kiden,' kunda pa en, a aweta sangaw amu am itta ya dumatang nga dulay tekita ta isin," kun na hapa i Mangurug, ammi te Namnamaan magge awenan manonot ya agyan na en yaga kaliwatan na hapa ya eyan na mina en. "Mappya, Abe, ta nanonot mu ya nebar da tekita, ara intanan mantu am kunna ten," kun na abbingen. A imivwat hapa ammi magge napaidda ta pagkafuy na en. Alistu i Mangurug nanggerger tentu petta makatugut, te magge masi ten.

Tekiden magganwat ta iten, a gustu hapa nadatangan na kid ni Aleng Lavlavunanna. "Anu kawagan na ta awem maghebing tekami, te nagdaldalay ka la ta gafan? Anu ya kiningwam ten?" kun ni Mangurug tentu. "Onay, te ikayat ku ya magtatakday hapa ta dalan," kunna.

"E ka sin, Aleng, umabikan ka tekami te itta ya ibar mi teko," kun ni Mangurug. "Anu meparan ka de ange ta agyan na Namaratu ono awan?" kun ni Mangurug. "Iyak? A neparanak ay," kunna. "Mappya yak na tolay, te awek magbida ta dulay, mappya ya nonot ku, a uffunan ku hapa ya sakatolay ku kiden. Awek magladdud, awek makitapil, awek magtakaw, awek uminum. A anu hud ya maitam teyak ta pahigmu ta awek neparan ange ta agyan na Namaratu?" kunna, a medyo nagporay na.

"Awan, Aleng, awan ta maitak, ammi awem para de nadangag ya uhohug nesurat ta Uhohug na Namaratu nga

'Awan pulus ta awan magliwat, maski am takday la, awan,' kunna. (Roma 3:10) 'Amu da mina ta itta ya tatakday la na Dyos, a awan ta takwan na magpamappya ta tolay ikid na Namaratu am bakkan ta kagitta tam tolay Hesus Kristu,' kunna. (I Timoteo 2:5)

"A awek amu am anu ya bidamina, te am itta mina liwat ku a awenak hud pa-gangan na Namaratu? Ammi awek haman magtakit, a awek mabisin te kanayun itta la kanan ku, a awan ta makitapil teyak, a dayawan nak haman na ngamin tolay," kun ni Lavlavunanna. "A matalakak hapa, Aleng, am kunna ten," kun ni Mangurug, "ammi am pahig mu ta awan ta liwat mu gafu ta awan ta pama-gang na Namaratu teko a nonotam mina ya Uhohug na ta Roma nga

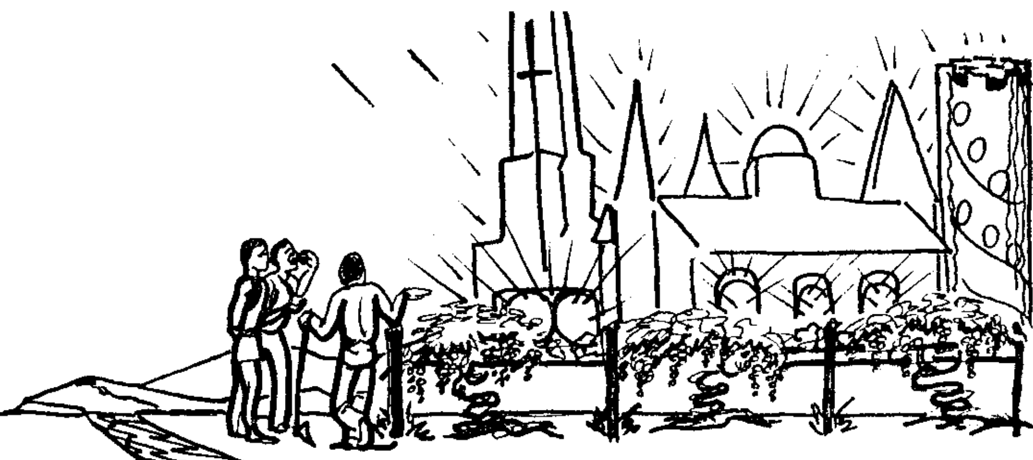
'Binaybayan na la bit ya liwat na napopolu kiden tolay gafu ta nepagattam na tekid, ammi ta ayanen a neatang na i Hesus Kristu petta mepaita ya pagporay na ta liwat tam, otturu mepaita hapa ta intu hapa la ya mangikwenta ta katunung na ngamin kiden mangikatalak te Hesus,' kunna. (Roma 3:25,26)

"A am awem mantu matalak ta nepangikaru ni Hesus ta liwat mu a melogot ka sangaw," kun ni Mangurug. A "Annun ku ikatalak ya pangikaru na takwan ta liwat ku, barikin hapa la ya ikatalak ku," kunna hud la, a "Aran imunnan kanan te mapopozanak na la sin," kunna hapa.

A gafu ta kumanen a nakalattog kid na ta Lugar nga Anitu, ya duwa kiden, a nakadatang kid na ta Lugaren nga Nekari na Dyos. A ispot hapa te Harden na Dyos. Itta hapa ya adaddu na mamanuk kiden magsitang ta ispot, ikid na masetas nga mabangog, a ispot hapa ya sabong da. A kanayun la araw, te awan ta hiklam ta iten na lugar, awan ta sugiram, te Dyos kan ya dakar na lugarin yen.

A tekiden magge makadatang ta ili, naita da kan hapa ya adaddu na anghel magpapasyar ta Harden. A teg Mangurug hapa a awan ta nagkurangan da, te itta ngamin na mayan na kayu. Itta hapa ya kofun da ten a matalak kid hapa magalikkad anna maggihawa ta ngamin. "Abek, ta iispot ya lugarin," kunda. A matalak kid na hapa te naita da ya ngamin kaispot na nagdulotan da en.

A tekiden umabikan ta ili a itta hapa ya naita da nga perlas nga nagdwaakub ta rwangan na ili, a dapug kid hapa na perlas. A ya bali kiden hapa ta ili, a nazingzingan kid ta batu nga mangina. Itta ya darag, asul, ngila, furaw. A kuman na bagkang ya pake darag. Yen kid ya kuman na haloblak da ten. A ya kalsada da hapa, a balituk. Umatayuk kid a nadangag da hapa ya magkakansyon ta umag na ili, a pake magdamdam kid gafu ta nadangag da en nga kansyon. A nanonot da hapa ya Bibliya nga

'...kumanen hapa am kanu ya pagdayaw da ta Namaratu nga itta ta agtuttudan na ari anna magnayun ta katolay na, a maggagindan hapa magtatumag ya dwafulu kiden appat lala-laay ta atubang na en, a azin da hapa ya pagsangngat da kapye da kid itabnak ta atubang na en, a dayawan da ya Namaratu ta kumanin na kansyon:

'Iko Dyos mi ya megitta madaydayawan.

Iko mantu ya dayawan mi, te iko la Afu, ya magturay.

Iko la Afu, a namadday ka ta ngamin, iko la Afu magturay.' (Nagmatakar 4:9-11)

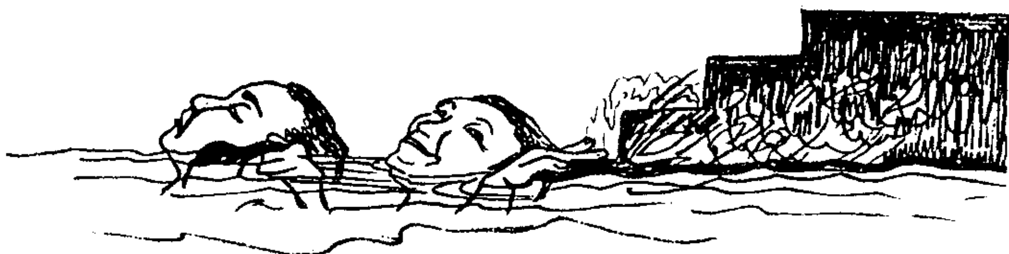
A tekiden ha magtugut a nagtalib kid ta agyan na mula na uba a ispot hapa te nagmayan. A mabisin hapa ig Mangurug. "Hu, hu, anu panaw ya makamula ta isin," kunda ta mangtaronen a, "Mula ni Afu Hesus, ammi kanan na kuman na ikamuy, te am mabisin kam a mangan kam hapa la petta magsikan kam ha," kun na mangtaronen. "Hu, on, mangan kita O," kunda,"petta am pake magsikan kita." A gafu ta nabasug a nakasidug kid na.

A sangaw tekiden nahukal a nagtugut kid na ha kumin ta ili en. A tekiden itta paha la ta bikat na ili in a aweda naattaman ya kaispot na. Te pake makikilat ya balituk na bali kiden. Magakilkilad hapa a aweda naattaman ya pagakilkilad na en a tappanan da ya mata da.

Datang da ta pagaddetan na dalan da, a medyo maburung kid na, te itta hapa ya karayan ta atubang da, otturu pake adadalam anna masanaw. Mappya hapa te itta ya duwa na anghel ange nangdafung tekid. "Takday la para ya pagzigatan muy kapye muy magdulot," kun na anghel kiden tekid, "a masapul ta maguray kam la, te awan ta kahulummuy," kunna.

A gafu ta bida da en a pake maburung kid na. A ya pagzigatan da, kinan da, itta ya Karayan na Pasi ta atubang da. Awan kan ta taletay na. "Maski, awan ta taletayina a masapul ta nungnungan muy dumakit. A awan ta dulay am awemuy ialit ya mata na nonot muy te Afu Hesus," kunna ha na anghel kiden. A gafu ta kumanen a pake maturad kid na, a ninungnung da.

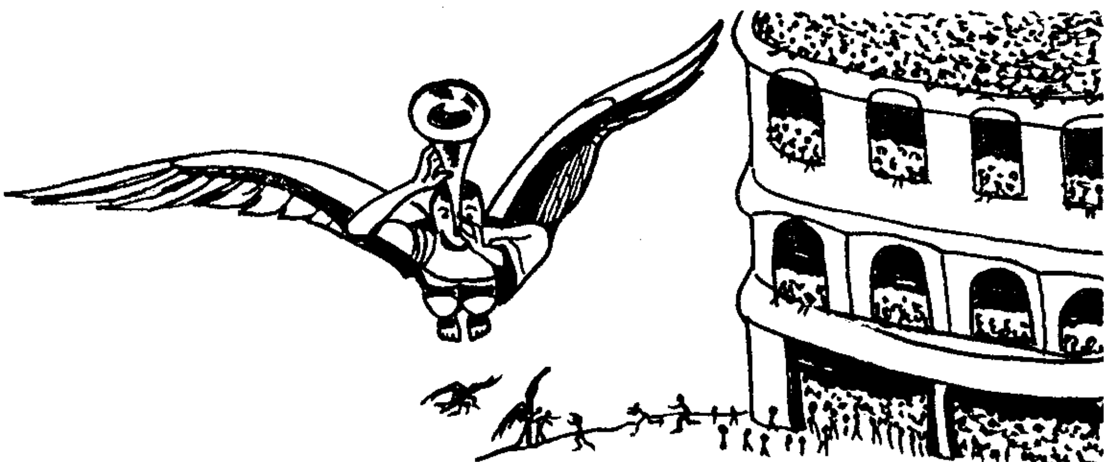
A tekiden itta ta tangngan a marikna dan ta malimat kid na. A i Mangurug, awenan namnamaan ta makadakit kid sangaw. I Namnamaan ya nangibar tentu ta "Awem magtalaw, Abe, te madatang nan na takkikin ya lutakewan." Ammi kuman na puskul na kulam nga ngisit ya itan ni Mangurug, a nafulot hapa ya sugiram na. Pahig na ta awena makadammang. Ammi allak na Dyos ta nakadammang kid hala. I Namnamaan ya nanghukal te Mangurug, "Yeh, Abe, " kunna, "Itam, itta kitan ta dammang," kunna, nabalin na ya pasi da, a madakar na ya lugar ta dammangen.

A tekiden umatayuk ta dammangen, a itta hapa ya duwa kiden anghel a ginawat da hapa ig Mangurugen. "Ikami ya dinob ni Afu Hesus, te ikami kan ya mangidatang tekammuy ta bali na ewan," kunda hapa.

A ya ili en a itta ta toktok na bagetay. Malogon hapa ya neunek da te gafu ta inuffunan da kid na anghel kiden, akatan da kid ta utun.

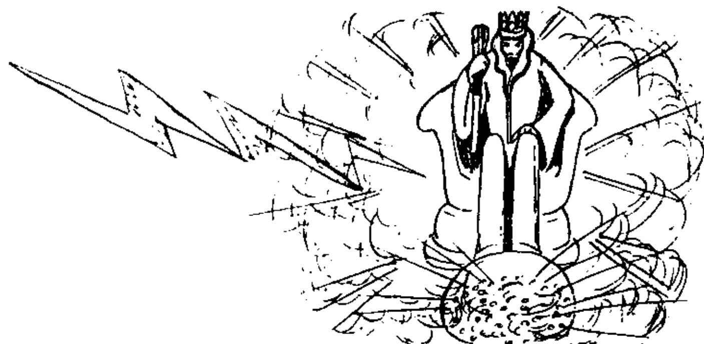
A tekiden nakadatang ta ili en adaddu hapa ya tolay kiden ange nangarakup tekid. Itta ya kuman na ladispiker da, "Dimmatang na ya duwa kiden nga nangabak ta ngamin nga nagsalin ta Dalan. Newagak dan ya kaba-nang itta ta paglelehuten, te karagatan da ya Magnayun te Afu Hesus," kun na kuman na ladispikeren ta pangdayaw da tekid. A sangaw limattog hapa ya anghel kiden nagmusiku. Riniribu kid hapa ya anghel kiden magkakansyon.

A tekiden dumatang a naita da hapa ya tolay kiden nesurat ta lebru ni Mangurug, te binasa na ya ngagan da ta dalan na en ta idi. Itta i Adan ikid ni Eba, ig Nowe, Abraham, Isak, Hakob, Hose, a i Moses. Naita da hapa i Ari Dabid, ikid ni Danyelen nga awena kinagat na leon kiden ta idi. Yaga itta hapa i Mekatalaken umange nangarakup tekid, pake matalak kid na. A ya uhohug hapa ni Afu Hesus tekid, "Bagu dumatang kanan ta ahawin, en ta kam mantu itulud ta atubang ni Damak, gafu ta pake ayatammuyak ammi ta itta ta lugar muyen," kunna.

A ta datang da ta sasarokanen a nepeta da hapa ya sedula da, a pinasarok da kid hapa te dana nelista ya ngagan da tekiden nagsibal ta Krusen. A tekiden nakadatang ta lugar na Dyos a naatadan kid ta sangngat na balituk, yaga barawasi da nga magakilkilad ikid na guitara da nga ispot. Mappya hapa te kuman na amu dan ya ngamin kansyon, maski aweda nadangag yen kid na kansyon a amu da la. Kumanin ya takday kansyon:

"Iko Afu, ya megitta mangalap ta papelen nalukut,
anna mangazi ta dirkat na kiden, te napapasi ka.
"A Afu, ya dagamen, Afu, ya nepangsakam ta tolay ta ngamin
kiden nasyon, ikid na lugar ikid na agsitang, petta
magbalin kid ta tolay na Namaratu.
"A inatadam kid ta kuman na saad na ari ikid na padi,
petta magserbi kid ta Dyos tam.
A magturay kid sangaw ta ngamin paglelehutin," kun na
kansyon da en. (Nagmatakar 5:9,10.)

A ta idedap ni Hwan Bunyan a naglipay hapa itta kan i Lavlavunanna, a nakadatang hapa ta addet na Dalan, a itta hapa ta pingit na Karayan na Pasi. Ammi apagan na kan ya pagbarangayan na mina. A matalak hapa te nakaapag ta pagbarangayan na. A i La-laay Tumakwan hapa ya ngagan na piloto na en. A malogon hapa ya pagdakit na.

Tentu en nagdissaag, a indagan na la talo am itta ya mangpadulot tentu. Gafu ta awan, a nagtugut na tatakday ta dalanen kumin mina ta Bagetay na Zayon.

A pake nabannag na tentu en nakadatang ta ili en a tinoktok na hapa ya ruwanganen, a limattog hapa ya duwa kiden anghel, "A ya sedulam, Aleng, itta ya sedulam?" kunda tentu. Ammi awan haman. "Anu ya angem sin am awan ta sedulam? Anu anu hud ya ikayat mu?" kunda tentu. "Anu awan hapa ta marka na Namaratu ta mukat mu? Inya hud ya ngagam?" kunda ha. "A ya ngagan ku, Ser, iyak i Lavlavunanna, a nagafu yak ta ili na Malalaki-Kiden ta lugar na Parayag," kun ni Lavlavunanna. "Awem bit mantu te apagammi ya ngagam ta lebru ni Afu Hesus," kunda. Mabayag kid magapag ammi awan haman. "Ay ey, ay ey," kun na anghel kiden madamdam.

Gafu ta awan ya ngagan na ta lebru en, a imange ya anghel kiden te Afu Hesus, "Ay Afu, itta ya dimatang nga anak mu de," kunda, "ammi awan haman ta ngagan na ta lebru mi en." A ya tabbag hapa ni Afu Hesus, "Awek amu yana na tolay, te awena nonotan ya dagak ikid na bariken kakallak mangikaru ta Krus. Fungngummuy na ya lima na ikid na takki na kiden, te ilattog muy ta lawan na gibawen," kun ni Afu Hesus ta anghel na kiden.

A gafu ta kumanen "On, e kamin mantu, Afu," kunda hapa. A en da tekiden ginafut i Lavlavunanna, kapye da finungngu ya lima na ikid na takki na kapye da neubar. Imange kid ta kweba itta ya avut na, kumin ta Infíyernu. "Melogotak, melogotak," kun na tolayen kapye da nelitup ya ruwanganen. "Ay nahukalak na!" kun ni Pastor Bunyan, "te nagkagtutak na."